Vlaams Parlement

vergadering **C257**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 4 juni 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de overname van Sanoma-titels door De Persgroep
– 2338 (2014-2015) 3

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het vereffenen van nalatenschappen door middel van kunstwerken
– 2319 (2014-2015) 7

VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het nieuwe e-bookinitiatief van Bibnet
– 2345 (2014-2015) 11

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Fonds Vrijetijds-participatie
– 2354 (2014-2015) 16

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de internationale promotie van de Vlaamse strip
– 2366 (2014-2015) 23

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de verhuizing van de iconencollectie van SD Worx naar Nederland
– 2367 (2014-2015) 26

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het radiodossier en de FM-switch-off
– 2298 (2014-2015) 27

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de online activiteiten op websites van de openbare omroep
– 2316 (2014-2015) 31

VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de werking van de cel EventFlanders
– 2342 (2014-2015) 38

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de overname van Sanoma-titels door De Persgroep
– 2338 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Voorzitter, minister, collega's, vorige week maakte De Persgroep Publishing bekend dat het de weekbladen Humo, Story, TeVe Blad en het maandblad Vitaya overneemt van Sanoma Media Belgium. Dat is enerzijds heel goed nieuws, want vorig jaar had Sanoma al bekendgemaakt dat het de tijdschriften uit België in de etalage zou zetten. Het was een beetje bang afwachten, want het leek er eerst op dat geen enkele van de andere uitgevers geïnteresseerd was. Dat De Persgroep ze overgenomen heeft en dus hun toekomst, althans op korte termijn, verzekerd heeft, is alleszins goed.

Eerstdaags zal de transactie aangemeld worden bij de Belgische mededingingsautoriteit. Zolang het onderzoek duurt, zullen de betrokken titels uitgegeven worden door Sanoma, maar het feit dat een deel van het betrokken personeel reeds in augustus zal werken vanuit de kantoren van De Persgroep, wijst er alvast op dat De Persgroep en Sanoma gerust zijn in het verkrijgen van een goedkeuringsbeslissing.

Los van de saneringen die bij de redacties zullen worden doorgevoerd en het mogelijk verdwijnen van bepaalde titels in de nabije toekomst – ik denk aan Story dat in hetzelfde segment zit als Dag Allemaal, het paradepaardje van De Persgroep –, dienen we nu dringend en onafhankelijk van het onderzoek door de Belgische mededingingsautoriteit, te reflecteren over de concentratie in het Vlaamse medialandschap en de stappen die ondernomen kunnen worden om pluriformiteit en kwaliteit te garanderen en verdere verschraling tegen te gaan.

Minister, bent u bereid om een uitbreiding van de opdracht van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) of het Steunpunt Media te overwegen, opdat die zich ook kunnen bezighouden met monitoring op inhoud om op die manier de diversiteit te meten? Bent u bereid om – in het licht van deze nieuwe overname en verdere concentratie – bijkomende middelen vrij te maken om alternatieve media en het Fonds Pascal Decroos te ondersteunen?

Ziet u mogelijkheden om verdere initiatieven te ontwikkelen om de werkomstandigheden van mediaprofessionals te verbeteren? Verschillende onderzoeken tonen aan hoe de kans op burn-out bij journalisten veel groter is dan bij andere beroepsgroepen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen via de MediAcademie. In dit verband wil ik nogmaals het belang van een sociaal charter voor de geschreven pers benadrukken. Er is een charter voor de audiovisuele sector, maar niet voor de geschreven pers omdat er vanuit de mediagroepen nogal wat weerstand is. Mag ik u vragen om daar snel werk van te maken?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Zoals mevrouw Segers zegt, moeten we een overname altijd in het oog houden en nagaan of dit niet kan leiden tot een verschraling van het Vlaamse medialandschap. De Vlaamse markt is niet van de grootste. Stel je voor dat die overname niet was doorgegaan, wat zou er dan zijn gebeurd of wat zou de evolutie dan zijn? Misschien was het dan helemaal gedaan voor die magazines.

In die overname is er een duidelijke Vlaamse inbreng, wat ik belangrijk vind. Het gaat niet over een buitenlandse overnemer.

De VRM is bevoegd voor het monitoren van de mediaconcentratie, maar monitort wel niet de content van het medialandschap of van de geschreven pers. De overeenkomst met het Steunpunt Media loopt af in 2015 en moet opnieuw worden bekeken. Natuurlijk zijn wij ook gewonnen voor een zo pluriform mogelijk en zo divers mogelijk landschap dat verarming en verschraling tegengaat. We ondersteunen voor een deel al nieuwe spelers. Het budget van het Fonds Pascal Decroos is op peil gebleven ondanks de besparingen. Dat is als signaal toch niet onbelangrijk.

Minister, u hebt een tijdje geleden gezegd dat er stappen konden worden gezet voor het fameuze sociaal charter voor de geschreven pers. Ik denk dat we allemaal streven naar kwaliteitsjournalistiek, maar dan moeten ook wel de randvoorwaarden worden ingevuld. Minister, kunt u enige uitleg geven over de stand van zaken?

De heer Bart Caron (Groen): De Humo brengt u deze week in slecht vaarwater. Hebt u de column van Tom Lanoye gelezen? Misschien kent u nog het onderwerp van die column en de toonzetting? Het gaat over mijn buurman, hier rechts van mij, die in drie bladzijden wordt gefileerd. We moeten dus opletten met inhoudelijke screening, want dat is altijd super delicaat.

Alle gekheid op een stokje: zakelijk is het natuurlijk een goede zaak dat een Vlaamse of Belgische groep, De Persgroep, drie bladen die in buitenlandse handen waren, weer in de stal opneemt. Maar het blijft natuurlijk een relatieve kwestie.

Het belang van het Steunpunt Media speelt hier nog het meeste. Ik herhaal dat een inhoudelijke screening altijd een delicate kwestie is en het is natuurlijk de vraag of een overheidsinstelling hiervoor moet instaan. Het steunpunt staat al in voor monitoring op vele terreinen. Ik verwijs naar de discussie die ik hier twee of drie weken geleden heb aangebracht over de toekomst van de steunpunten in Cultuur, Media en Jeugd, gelet op de koerswijzigingen die minister Muyters plant. We moeten aandachtig blijven opdat er blijvend een vorm van screening en monitoring van de media kan gebeuren die breed genoeg is. Dit is een extra reden om het Steunpunt Media meer armslag te geven in plaats van het in te krimpen.

Of de VRM die rol kan spelen, kan ik niet zo goed inschatten. Ik sluit me aan bij de bezorgdheden over het Fonds Pascal Decroos. Dat werd inderdaad niet afgekalfd, mijnheer Meremans, maar het gaat nog altijd om een piepklein bedrag in vergelijking met pakweg de federale middelen die vrijgemaakt zijn om kranten en tijdschriften via de Post aan huis te verdelen. We praten eigenlijk over de roestige muntjes in een portefeuille in vergelijking met het bedrag dat op een spaarrekening staat.

Een aantal initiatieven zijn zinvol en nodig. Mevrouw Segers en ik zullen niet de enigen zijn die zich zeker voor de politieke dagbladen zorgen maken over het maximaal garanderen van de pluriformiteit in de media.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, dames en heren, mevrouw Segers, de overname van de vier titels door De Persgroep is – dat zal u niet verbazen en dat hebt u trouwens ook gezegd – in de eerste plaats een mededingingsrechtelijke aangelegenheid en dus een federale bevoegdheid. Het zal de Belgische mededingingsautoriteit zijn die zal oordelen of deze overname juridisch-economisch kan en of er eventuele voorwaarden moeten worden opgelegd.

De algemene kamer van de VRM heeft conform artikel 218 van het Mediadecreet als taak het in kaart brengen van concentraties in de Vlaamse mediasector, wat

ze bij monde van een jaarlijks rapport telkenmale doet. De monitoring van de inhoud van de media is wat mij betreft iets totaal anders, want daar gaat het niet over de spelers zelf en hun relaties ten opzichte van elkaar, maar over de inhoud van wat die spelers brengen. Daar heeft de VRM tot op heden geen bevoegdheid.

Het Steunpunt Media heeft op een studiedag op 17 oktober 2014 enkele resultaten gepresenteerd over de inhoudelijke convergentie van de Vlaamse kranten, waarbij onder meer onderzocht werd of kranten elkaars titels, artikels en inhoud overnemen. Dit is dus wel een studie naar de inhoud van de media zelf en dus een monitoring van de inhoud. Het probleem is dat een dergelijke oefening zeer arbeidsintensief en zeer complex is, en dat dit bijkomende middelen zou vergen die vandaag niet beschikbaar zijn om dit als bijkomende opdracht aan de VRM op te leggen.

Ik overweeg echter wel om, met respect voor de journalistieke autonomie en de vrijheid van de pers, met de verschillende uitgevers en redacties contact op te nemen om eens van gedachten te wisselen – en misschien zelfs meer – over het belang van redacties met een redactiestatuut ter vrijwaring van de diversiteit en pluriformiteit in de pers. Een redactiestatuut bepaalt namelijk dat bij ingrepen in de hoofdredactie, in de redactionele lijn of in de redactiestructuur, de redactie minstens moet worden geraadpleegd.

De Persgroep heeft in het verleden reeds aangetoond dat ze openstaat voor redacties met een redactiestatuut. De Morgen, De Tijd en ook VTM hebben redactiestatuten, net zoals de Nederlandse kranten van De Persgroep. Ik wil dan ook graag het gesprek met hen voeren over de haalbaarheid van eventuele redactiestatuten voor Humo, Story, TeVe-Blad en Vitaya Magazine. Bij Humo bestaat een redactievertegenwoordiging en is er ook al nagedacht over een redactiestatuut, zij het dat dit nog niet is geformaliseerd.

Ik wil toch nog even opmerken dat, indien de Persgroep de Sanoma-bladen niet wou overnemen, deze misschien zouden verdwijnen – dat werd hier door alle sprekers aangehaald –, wat evenmin een positieve impact zou hebben op de mediapluriformiteit die wij koesteren. Integendeel, dat zou pas een verschraling van het aanbod betekenen.

Bovendien moeten we, zoals ook een commentator het vorige week in een krant schreef, veel ruimer durven te kijken dan naar de ons bekende printmarkt alleen. Door de digitalisering is het media-aanbod alleen maar toegenomen, laten we ook dat niet vergeten.

Dan waren er de vragen naar bijkomende middelen voor het Fonds Pascal Decroos en dergelijke meer. Steunverlening moet er, naar mijn mening, in de eerste plaats zijn voor journalisten zelf of voor de journalistiek in het algemeen. Wat betreft steun aan de journalisten, speelt het Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek al jaren een zeer belangrijke rol. Journalismfund.eu, voorheen dus het Fonds Pascal Decroos, krijgt vanuit ons mediabeleid jaarlijks een subsidie van 300.000 euro, waarvan minstens 180.000 euro dient te worden besteed aan werkbeurzen. Ik wil toch graag nog even benadrukken dat deze subsidie gevrijwaard is gebleven binnen de besparingsronde, maar voor het komende jaar zit er niet meteen een verhoging van de subsidie in. Deze subsidies gaan echter alleen naar onderzoeksjournalistiek, wat slechts een fractie is van het journalistieke werk. De beurzen die via het fonds worden toegekend, kunnen zowel voor gedrukte als digitale media worden aangewend.

Zoals ik al zei, ben ik van mening dat de steun aan de pers moet focussen op steun aan de journalistiek, los van het medium. Daarom wil ik ook opportuniteiten bieden aan kleinere projecten die het pluralisme en de pluriformiteit binnen de mediasector versterken, die complementair zijn aan het reguliere

media-aanbod en zodoende het informatieaanbod verruimen. Kwalitatieve nieuwssites verdienen zeker hun plaats binnen een pluriform media-aanbod. Sinds eind 2010 kent de Vlaamse overheid subsidies toe aan projecten die het pluralisme en de pluriformiteit binnen de mediasector versterken en die het informatieaanbod verruimen, dat weet u. Ik zal de komende maanden bekijken hoe we de criteria om projectsubsidies te verwerven, beter kunnen afbakenen.

Zoals aangekondigd in de beleidsnota, zal ik tijdens deze legislatuur ook werk maken van een verruiming van het leesbevorderingsproject 'Kranten in de Klas'. Met dit project worden de mediagebruikers van morgen bereikt.

Het project wordt momenteel geëvalueerd om het beter te kunnen afstemmen op de technologische evoluties binnen het medialandschap. Opportuniteiten zullen worden gezocht om het aanbod te verruimen zodat jongeren op een gepaste manier wegwijs gemaakt kunnen worden in het diverse en pluriforme aanbod van onze nieuwsmedia, ongeacht de drager. De nadruk zal hierbij liggen op het digitale aanbod en op de variatie in het aanbod van nieuwsmedia die jongeren vandaag de dag kunnen consulteren. Digitale nieuwssites moeten in het kader van pluriformiteit ook in de klas kunnen worden geïntroduceerd aan de leerlingen, zodat scholieren een totaalbeeld krijgen van de beschikbare nieuwsbronnen.

Het opleiden van de journalisten behoort tot het voortdurend streven naar kwaliteit. In dat opzicht werd de steun aan de pers geheroriënteerd tot opleidingssteun. De Mediacademie werd sinds 2013 bovendien uitgebreid naar de audiovisuele sector. Binnen de Mediacademie wordt eveneens in overleg voorzien tussen de opleidingen journalistiek en de toekomstige werkgevers. Ook andere partners zoals de VVJ, de Raad voor de Journalistiek en het Fonds Pascal Decroos zijn als partner betrokken bij de advisering van het opleidingsaanbod.

De Mediacademie is niet alleen stroomlijner en facilitator van sectorspecifieke en open opleidingen, zij biedt eveneens een platform aan de verschillende stakeholders van de sector om te reflecteren over het opstellen en uitwerken van een talentmanagementbeleid. Overleg, samenwerking, afstemming van het aanbod en focus op een gemeenschappelijk aanbod zijn de kernactiviteiten van de Mediacademie. De opleidingen en het omkaderend overleg zijn erop gericht de diversiteit en kwaliteit van een toekomstgerichte Vlaamse mediasector te optimaliseren met als belangrijkste doelstelling een versterking van deze belangrijke economische en culturele sector.

Uitgevers van magazines maken ook deel uit van de Mediacademie en kunnen dus deelnemen aan het opleidingsaanbod. Het is aan de adviesraad en programmacommissie om het aanbod af te stemmen op de noden van de leden-uitgevers en hier dus op in te spelen. Dit kan zeker intern aangekaart worden binnen de Mediacademie.

Werkomstandigheden en talentmanagement moeten blijvend aandacht krijgen via de Mediacademie. Kansen bieden aan mensen in de mediasector om zich te ontplooien en hun talenten te ontwikkelen, bevordert de kwaliteit van het media-aanbod. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de werkgever om het talent op zijn werkvloer te beheren en te ontwikkelen.

Ik deel dan ook uw mening wat betreft het mogelijke belang van een Sociaal Charter. Door een gezamenlijke inspanning van vakbonden, beroepsverenigingen en werkgevers is een Sociaal Charter opgesteld en ondertekend in de audiovisuele sector, openbare en private. Dit wordt gezien – zelfs al zijn er inderdaad regelmatig spanningsvelden met de concrete toepassing ervan – als een zeer goede hefboom om tot betere werkomstandigheden te komen. Ik wil de mogelijkheid zeker ook bespreken met de belangrijke partners binnen de geschreven perssector.

Dat zijn twee concrete engagementen dus. Misschien is dat niet genoeg voor u, mevrouw Segers, maar het gaat toch in de goede richting. We voeren het gesprek met de spelers over het redactiestatuut in functie van pluralisme en autonomie en we houden een bijkomende tafel over de introductie van het Sociaal Charter in de geschreven pers.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Ik dank u voor uw omstandig antwoord, minister, en ook voor uw bereidheid om mee te gaan in een aantal van onze voorstellen. U maakt mij daar gelukkig mee.

Monitoring van de inhoud is belangrijk. We moeten daartoe komen. Het aantal titels is vandaag geen graadmeter meer voor de pluriformiteit van de inhoud. Door de fusies nemen steeds meer kranten elkaars artikelen over. Het moment is gekomen om de vinger aan de pols te houden. Het Steunpunt Media heeft daar een project rond gedaan, maar we moeten daar continuïteit in krijgen. Het Steunpunt Media stopt nu. Het kan ook de VRM zijn, het maakt niet zoveel uit wie van de twee het doet.

We moeten de Europese ontwikkelingen in het oog houden. Peggy Valcke heeft een Europees project uitgewerkt: de Media Pluralism Monitor. Men probeert daarmee de zes risicodomeinen waar de pluriformiteit onder druk staat, te meten. Twee van die domeinen zijn media types and genres en media ownership and control. Er ligt al veel op tafel dat ons in Vlaanderen kan helpen. Dat is heel goed.

Ik was heel blij dat u zei dat we de mediagroepen moeten meekrijgen. Tot nu toe heeft de VRM alleen op het niveau van ownership gecontroleerd. Men heeft altijd een grote terughoudendheid tegenover de journalistiek, zeker de overheid. Journalisten vinden het niet zo fijn om gecontroleerd te worden. Natuurlijk, inhoud moet op een wetenschappelijke en onafhankelijke manier worden gemonitord. Het gaat niet om de tekst zelf, maar om de pluriformiteit. Het is heel goed dat u hen gaat meenemen.

Het klopt, u hebt het budget voor het Fonds Pascal Decroos behouden. Onderzoeksjournalistiek is van wezenlijk belang, maar u gaf het zelf aan, het is maar een beperkt deel. Bepaalde kranten hebben gewoon geen interesse in artikelen die via het Fonds Pascal Decroos worden aangeleverd. Het Laatste Nieuws bijvoorbeeld zit daar niet op te wachten.

We hebben vorige week in de hoorzitting Media 21 gehoord. Het is heel belangrijk om ook die alternatieve, onafhankelijke initiatieven verder te ondersteunen. Ik ben blij dat u dat wilt doen.

Het is de derde keer dat ik het Sociaal Charter op de tafel leg. U spreekt zich nu voor het eerst uit. U gaat het bekijken. Ik weet heel goed dat de mediagroepen daar een zekere weerstand tegen hebben. Als u daarin zult slagen, zal dat heel goed nieuws zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het vereffenen van nalatenschappen door middel van kunstwerken
– 2319 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Bij een overlijden moeten de erfgenamen successierechten betalen op de nalatenschap. Nu heet dat 'erfbelasting' in de nieuwe Vlaamse fiscale codex. Erfgenamen hebben daar zes maanden tijd voor. Normaal gezien, wordt die taxatie in geld betaald. Sinds enkele jaren is het, overeenkomstig artikel 3.4.3.0.2 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, echter ook mogelijk de erfbelasting met kunstwerken te betalen.

Hier zijn natuurlijk een aantal voorwaarden aan verbonden. Alvorens de Vlaamse Regering de inbetalinggeving als geldige voldoening van de erfbelasting kan aanvaarden, moet een bijzondere commissie een bindend advies geven. Dit advies behandelt drie vragen. Behoren de ter betaling aangeboden kunstwerken tot het roerend cultureel erfgoed van het Vlaamse Gewest of zijn de kunstwerken internationaal befaamd? Is de schattingsaanvraag ontvankelijk? Wat is de geldwaarde van de aangeboden kunstwerken?

Wanneer de Vlaamse Regering deze uitzonderlijke betalingswijze formeel aanvaardt, betekent dit ook dat de verschuldigde erfbelasting wordt geacht te zijn ontvangen ter waarde van de aangenomen kunstwerken.

De kosten die aan de schatting zijn verbonden, worden door de verzoekers voorgeschoten en worden nadien, indien de Vlaamse Regering de inbetalinggeving aanvaardt, door het Vlaamse Gewest gedragen. Eventuele terugbetalingen op de erfbelastingen kunnen echter enkel in geld gebeuren. Dit lijkt me nogal logisch.

De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling, de kennis van de verschillende disciplines die aanwezig moet zijn, de benoemingswijze van de leden, het voorzitterschap, de organisatie en de werking van de bijzondere commissie die het bindend advies moet verstrekken. Wat de kennis en de samenstelling betreft, waakt de Vlaamse Regering erover dat voldoende deskundigheid op het vlak van het cultureel erfgoed aanwezig is. Volgens mij kunnen we dit allemaal alleen maar onderschrijven.

Minister, ik heb hier recent een schriftelijke vraag over gesteld. U hebt me toen geantwoord dat de leden van de bijzondere commissie door middel van een ministerieel besluit van 27 maart 2015 zijn aangesteld. Het advies over de aanvaarding van het aanbod tot inbetalinggeving van kunstwerken wordt, samen met een gemotiveerd advies over de geschiktste bestemming van de aangeboden kunstwerken en eventueel een lijst van de musea of instellingen die belangstelling tonen om de kunstwerken voor opname in de eigen collecties in bruikleen te krijgen, door de bijzondere commissie aan de minister van Financiën overgemaakt. Op basis van dit advies beslist de minister van Financiën waar de kunstwerken worden ondergebracht.

Ik heb minister Turtelboom recent een schriftelijke vraag gesteld over hoe dit in de praktijk verloopt. Het antwoord heeft me enigszins verbaasd. De mogelijkheid om de erfbelasting op een nalatenschap of een gedeelte hiervan door middel van kunstwerken te vereffenen, wordt eigenlijk zeer zelden gebruikt.

Uit de cijfergegevens van de FOD Financiën blijkt dat de voorbije jaren slechts voor twee opengevallen nalatenschappen een aanvraag voor deze betaalmogelijkheid is ingediend. Eén aanvraag is afgewezen omdat de kunstwerken niet voldeden. Er is toen een negatief advies afgeleverd. In 2006 werd de inbetalinggeving met betrekking tot een nalatenschap toegestaan. Het ging wel om een groot bedrag, namelijk 8,1 miljoen euro.

Ik weet dat minister Schauvliege, de vorige minister van Cultuur, een initiatief wilde nemen om de successierechten op de private kunstcollecties te verlagen in ruil voor de publieke ontsluiting van de kunstwerken. Gezien de federale

bevoegdheden ter zake is dit niet doorgegaan. Ten gevolge van de zesde staatshervorming is de Vlaamse overheid hiervoor ondertussen echter helemaal bevoegd.

Minister, hoe staat u tegenover de mogelijkheid de erfbelasting op nalatenschappen door middel van kunstwerken te vereffenen?

Ik ben benieuwd wat is gebeurd met de kunstwerken die in 2006 zijn aanvaard als inbetalinggeving voor de erfbelasting op een nalatenschap. Uit het antwoord op mijn eerdere schriftelijke vraag is immers gebleken dat het om een groot bedrag – meer dan 8 miljoen euro – ging.

De mogelijkheid is de voorbije jaren amper gebruikt. Is deze mogelijkheid misschien niet voldoende bekend? Wat is uw mening hierover? Moet een actiever beleid worden gevoerd om ervoor te zorgen dat de mogelijkheid bekender wordt en meer wordt benut? Hoe zult u dat aanpakken?

Ik verwijs ook nog even naar het initiatief van minister Schauvliege tijdens de vorige legislatuur. Wat is uw standpunt over het voldoen van de erfbelasting door middel van kunstwerken?

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Mevrouw Schryvers, ik wil u bedanken voor uw vraag om uitleg. Aangezien u de situatie zeer duidelijk en omstandig hebt geschetst, hoef ik dat niet allemaal te herhalen. Volgens mij is heel de commissie het erover eens dat we onze Vlaamse kunst door middel van de erfbelasting verder als cultureel erfgoed kunnen ontsluiten. We staan hier allemaal achter.

Minister, we moeten vaststellen dat in het verleden misschien te weinig gebruik is gemaakt van deze formule. Ik verwijs in dit verband naar de beleidsnota, waarin te lezen staat dat de bevoegdheid inzake de successierechten ten gevolge van de zesde staatshervorming aan de regio's is overgedragen. De Vlaamse overheid kan nu zelf beslissingen nemen om de erfbelasting te verlagen. Ik citeer: "We moeten een performante regeling voor successierechten voor cultuurgoederen uitwerken."

Tijdens de bespreking van de beleidsnota is vermeld dat een gemeenschappelijke werkgroep zou worden opgericht. Minister Turtelboom zou hier onder meer bij worden betrokken. U zou tevens voorstellen nog een tweede werkgroep op te richten om de bestaande regeling inzake de aanwending van kunstwerken als betaalmiddel voor de erfbelasting te screenen. Deze werkgroep zou ook voorstellen moeten formuleren om deze regeling zo klantvriendelijk mogelijk te maken.

Minister, ik zou u dan ook graag een bijkomende vraag stellen. Zijn de twee toen vermelde werkgroepen reeds geïnstalleerd? Zijn er al concrete resultaten? Heeft de tweede werkgroep, die voorstellen zou formuleren en de bestaande regeling zou screenen, al bevindingen of denksporen naar voren geschoven om de regeling nog klantvriendelijker te maken? Dit lijkt me, zoals hier al is aangehaald, toch een uitdaging.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Sinds begin dit jaar werd het Vlaamse Gewest inderdaad volledig bevoegd voor de regelgeving inzake successierechten. Ook de regeling voor de inbetalinggeving van kunstwerken ter betaling van de successierechten werd hierdoor een volle bevoegdheid van de Vlaamse Regering.

Als minister van Cultuur verheug ik er mij op dat Vlaanderen hiermee over een nieuw beleidsinstrument beschikt voor haar erfgoedbeleid. Dit instrument kan

namelijk in belangrijke mate bijdragen tot het behoud van belangrijk erfgoed voor Vlaanderen. Ik denk dan in het bijzonder aan de in Vlaanderen bewaarde topstukken. Uiteraard kan het ook bijdragen tot de verrijking van de museale collecties met sleutelwerken voor deze collecties.

Collega Turtelboom zorgde er in een eerste fase voor om de Vlaamse adviescommissie voor de inbetalinggeving van kunstwerken op te richten. Dat is de opvolger van de zogenaamde commissie-Jacqui voor wat Vlaanderen betreft. Deze commissie, die collega Turtelboom van advies moet dienen in geval van voorstellen tot inbetalinggeving, is inmiddels operationeel.

In 2006 werd door het Vlaamse Gewest de inbetalinggeving aanvaard van de collectie precolumbiaanse kunst Janssen-Arts. Dit gebeurde, zoals sommigen zich zeker nog levendig zullen herinneren, binnen het kader van de nalatenschap van dokter Paul Janssen. De collectie werd in langdurige bewaring gegeven aan het Museum aan de Stroom (MAS) te Antwerpen.

Ik wil graag met minister Turtelboom nagaan of en waar deze regeling nog aangepast kan worden in functie van een grotere performantie. We kunnen inderdaad niet zeggen dat het op dat vlak zeer doeltreffend is. De studie onder leiding van professor Annemie Draye naar de problematiek, mogelijkheden en opportuniteiten op het vlak van successierechten, voor de collectieopbouw van Vlaamse musea en erfgoedinstellingen en voor de collectie van de Vlaamse Gemeenschap, eveneens daterend uit 2006, kan hiervoor zeker inspiratie bieden. Ook de vraag hoe we de regeling beter bekend kunnen maken, zal dan aan bod komen.

Ik zou de problematiek graag integreren in het fameuze witboek, waarbij we de bestaande en nieuwe maatregelen ter ondersteuning van de culturele sector in kaart brengen en willen activeren. Dus, ja, de contacten binnen het werkgroepgegeven met minister Turtelboom lopen, maar het is deze week dat de opdracht voor de opmaak van het witboek aanvullende financiering in de culturele sector gegund zal worden of gegund is. We boeken in de timing toch vooruitgang. Dan zou ik in het debat met u in het najaar, zeker ten aanzien van het beleid van 2016, verder willen bekijken welke concrete accenten we nu leggen. Dit zal er zeker deel van uitmaken. Voor andere zaken zullen we nog contacten met de federale overheid hebben, maar hierover niet. Dit ligt nu volledig in onze bevoegdheid en dus ook in onze mogelijkheden. Het is niet aan ons om verder mogelijke excuses te zoeken waarom het niet zou werken. Ik wil graag het initiatief van minister Schauvliege opnieuw opnemen. Ik ga het wel bekijken in een globalere problematiek omdat we niet op alle slakken zout kunnen leggen. We kunnen niet alles tegelijk doen, maar dit lijkt me een evident, eigen instrument dat we zeker moeten versterken en verder uitwerken.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik kan er alleen maar heel tevreden mee zijn dat u terecht de kansen onderstreept die Vlaanderen nu heeft gekregen nu we ten volle bevoegd zijn om hier een meer actief en proactief beleid rond te voeren. Het kan inderdaad een instrument zijn dat kan bijdragen tot het behoud van heel wat erfgoed en tot de verrijking van de museale collecties, zoals u zelf hebt gezegd.

Ik denk echter dat dat niet zal gebeuren als we gewoon blijven stilzitten. Er moet een actief beleid rond gevoerd worden. Ik ben tevreden dat eerst al minister Turtelboom het initiatief heeft genomen om die commissie op te richten, want die moet er natuurlijk eerst zijn. Er is een actief beleid nodig. Het is aan u en aan ons allemaal samen om daar werk van te maken. Ik ben alleszins tevreden met uw positief antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het nieuwe e-bookinitiatief van Bibnet
– 2345 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp·a): Voorzitter, we hebben een aantal weken geleden een debat gehad over dezelfde problematiek, ik denk naar aanleiding van een vraag van collega Caron. Dit is eigenlijk een voortzetting daarvan.

Minister, in maart hadden wij in deze commissie een debat over het vroegtijdig stopgezette e-bookplatform van Bibnet. De ontwikkelde app die als pilootproject werd ontwikkeld, bleek na een jaar nog tal van technische problemen te vertonen en bevatte slechts 436 titels. Ook de prijs van 5 euro voor 3 e-boeken bleek gebruikers af te schrikken: slechts 4000 mensen maakten uiteindelijk gebruikt van de applicatie. Dat was erg pijnlijk, aangezien het project 268.000 euro kostte, waarvan 212.000 euro werd betaald door de deelnemende bibliotheken.

U gaf in uw antwoord aan te willen bekijken of de ontwikkelaar van de app de contracten voldoende heeft nageleefd, zodat er misschien nog een deel van de ontwikkelingskosten kan worden teruggevorderd. Ook sprak u over drie pistes voor de toekomst, wat betreft het ontlenen van e-boeken: een kleine campagne dit najaar, een langetermijntraject in samenwerking met de bibliotheken en een initiatief om via de sociale media grotere gemeenschappen van ontleners te creëren.

In de media las ik echter het bericht dat dit najaar al een nieuwe app gelanceerd wordt. Jan Braeckman van Bibnet vertelt in Het Belang van Limburg dat deze app, met een beperkte collectie, de bibliotheekgebruikers opnieuw kennis wil laten maken met e-reading. Dit zou gebeuren in overleg met uitgevers en bibliotheken, zodat de prijszetting deze keer beter zou zijn. Gezien het dure stopgezette pilootproject lijkt het mij raadzaam om deze keer niet over één nacht ijs te gaan.

Minister, is dit nieuwe initiatief de campagne waarover u het had in uw antwoord op de vraag van collega Caron? Of wordt alweer met een nieuw proefproject begonnen?

Wat wordt bedoeld met een beperkte collectie? Het aanbod van het eerste proefproject was ook al eerder beperkt.

Wordt bij het ontwikkelen van deze nieuwe app rekening gehouden met de fouten die de eerste keer zijn gemaakt? Op welke manier wordt dit nu anders aangepakt?

Zal dit keer intenser worden samengewerkt met Nederland?

Kan een deel van de al ontwikkelde software gerecupereerd worden?

Is intussen al nagegaan of de contractuele verplichtingen voldoende zijn nageleefd bij de ontwikkeling van het eerste pilootproject?

Vanwaar komen de middelen voor dit initiatief? Is het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Techniek (IWT) opnieuw betrokken?

Hoe staat het met de drie opties waarover u het in het vorige debat had?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Dit onderwerp is hier inderdaad al meermaals aan bod geweest, ook tijdens de vorige legislatuur. Op het vlak van e-boeken loopt Vlaanderen een beetje achter. Er is al een stijging merkbaar, maar nog niet zoals in het noorden. Ik doe het ook nog altijd niet, maar ik geloof wel dat het ingeburgerd zal geraken, ik zie het ook steeds vaker op de trein. Ik geloof er wel degelijk in maar mensen houden toch nog altijd van papier.

Onder het vorige platform waren we van mening dat het niet voordelig was voor de bibliotheekgebruiker. We hoopten dat het uitlenen van e-boeken op dezelfde manier zou kunnen als andere boeken. We vinden ook dat een dergelijk initiatief over e-boeken structurele ondersteuning verdient.

We zijn geconfronteerd met problemen op dat vlak en hebben hopelijk geleerd uit die fouten en uit de problemen met het vorige e-platform. Zoals mevrouw Idrissi ook zei, willen uitgevers en bibliotheken meewerken met het oog op een betere prijszetting. Ik ga er dan ook van uit dat de betaalbaarheid voor de bibliotheek-gebruiker zal worden aangepast. Minister, kunt u daar meer over zeggen?

De samenwerking met Nederland vinden we belangrijk. We ondersteunen op dat vlak de vraag van mevrouw Idrissi.

Een uitbreiding van de collectie was niet zo vanzelfsprekend. Er is nu sprake van een beperkte collectie. Wat houdt dat precies in?

Kunnen we nog iets terugvorderen van wat we daarin hebben geïnvesteerd?

De heer Bart Caron (Groen): Mijnheer Meremans, ik heb een tweetal maanden geleden zelf ook een vraag over dit onderwerp gesteld, dus nog tijdens deze legislatuur.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp·a): Mijn vraag sluit aan op die vraag van de heer Caron.

De heer Bart Caron (Groen): Ik vind het prima dat collega's op mijn vragen doorgaan. Ik was toen nogal boos omdat het project zo plotseling was stopgezet zonder dat er signalen waren en omdat er zo veel geld was aan gespendeerd met de gedachte dat er achteraf niets van dat geld zou overblijven. Ik ben er voorstander van dat er zo snel mogelijk een degelijk alternatief komt dat goed werkt.

Minister, u hebt toen verwezen naar het Nederlandse voorbeeld, dat zeer uitgebreid is, een grote collectie omvat en ook op technologisch vlak goed werkt. Kijkt men nu ook eens over de grenzen – het gaat hier per slot van rekening over titels in dezelfde taal – met het oog op niet alleen een technologische samenwerking maar ook een inhoudelijke samenwerking?

Het doet me plezier dat de heer Braeckman blijkbaar ook zegt dat de prijszetting nu beter is, terwijl men gedurende de proefperiode altijd bleef volhouden dat de prijszetting geen factor was om de lage participatie mede te verklaren. Dat moet dan blijkbaar toch zo geweest zijn. Ik pleit ervoor dat er snel een oplossing komt.

Mijnheer Meremans, ik heb thuis een e-reader. Mijn dochter heeft die meegenomen op het vliegtuig naar het buitenland. Toen ze ter plaatse kwam, was hij platgedrukt en was het glas gebroken en de e-reader onbruikbaar. Het voordeel van een papieren boek is dat het geprest mag zitten tussen de bagage op het vliegtuig. Als men dan ter plaatse komt, kan men het nog altijd lezen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Niet alleen in deze commissie, ook in de pers was er belangstelling voor het beëindigen van het pilootproject 'E-boeken in de Bib', en

telkens werd ook de vraag gesteld: wat nu? Hierbij wil ik dan ook bevestigen wat ik eerder in de commissie antwoordde: op korte termijn komt er een campagne en op langere termijn wordt er gewerkt aan een oplossing om een bredere collectie e-boeken te kunnen aanbieden via de openbare bibliotheken.

Aan de media, waaronder Het Belang van Limburg, werd recent de lancering van de campagne gemeld. Met deze campagne, die zal lopen in het najaar, wil Bibnet vooral de rol van de openbare bibliotheek beklemtonen als een waardevolle inspiratiebron om interessante boeken te ontdekken en het e-boekenverhaal bij de bibliotheken en hun publiek warm houden in afwachting van de langetermijn-oplossing.

Om in die campagne e-boeken te kunnen aanbieden, moet er inderdaad met een app gewerkt worden. Het gaat hier dus om een campagne-app om een beperkt aanbod e-boeken te lezen, niet om een nieuwe app die een brede collectie e-boeken toegankelijk maakt. In tegenstelling tot het pilootproject is het nu dus niet de bedoeling om technologische innovatie te realiseren. Er wordt voor de campagne gewerkt met een app die al een bewezen staat van dienst heeft. Hij werd ontwikkeld voor de Nederlandse campagne 'de VakantieBieb' en sluit perfect aan bij de doelstellingen van onze campagne voor de Bibliotheekweek, namelijk zo veel mogelijk mensen op een vlotte manier laten proeven van een selectie van e-boeken. In Nederland hebben al veel mensen gebruikgemaakt van die app, dus ik hoop dat hij ook goed dienst doet in Vlaanderen.

Zoals gezegd, gaat het hier over een campagne, niet over een brede e-boekencollectie. De campagne zal aansluiten bij de Bibliotheekweek in oktober 2015. Dit jaar legt deze campagne de focus op 'Verborgen Parels': dat zijn boeken die volgens de bibliotheken meer aandacht van het publiek verdienen. Het zijn dus niet de meest recente titels maar waardevolle boeken die vergeten dreigen te worden en die de bibliotheken graag aanraden aan het publiek als een goede leestip.

Uit een longlist van door de bibliotheken aanbevolen parels zal het publiek vervolgens zelf een rangorde aanbrengen door middel van een online voting en mogelijkheden voor commentaar en interactie. De top tien 'Verborgen Parels' zal gedurende enkele maanden gratis aan de lezers aangeboden worden door middel van de campagne-app die gratis downloadbaar zal zijn.

Voor gemeenten en bibliotheken zijn hieraan geen financiële implicaties verbonden. Het gaat om een onderdeel van de bibliotheekcampagne waarvan de overheadkost door het steunpunt wordt gedragen.

Het fijne aan e-boeken is dat door de aard van het medium een selectie van die aanraders aan iedereen gelijktijdig kan worden bezorgd. Met andere woorden, de bibliotheken zullen in het najaar een grote virtuele leesclub organiseren die op ontdekking gaat in een lijst van boeken en auteurs die positief geadviseerd zijn door de bib en andere lezers. Daarmee beklemtonen we de rol van bibliotheken om mensen de weg te wijzen naar waardevolle boeken en auteurs, om context en dialoog rond boeken te realiseren en positioneren we de bibliotheken ook als plek waar het publiek kennis kan maken met nieuwe media zoals e-boeken.

Het gaat om een gelaagde opzet met nadruk op smaakontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid, en dit via een digitale en interactieve methode. Het gaat dus voor alle duidelijkheid niet over het ontwikkelen van een duurzame bibliotheekcollectie van e-boeken maar wel over een beperkte set van waardevolle boeken waarmee we een campagne voor digitaal lezen willen voeren. Bibnet mikt dus op een aanbod van tiental e-boeken. Meer details over de campagne is te vinden op de website van LOCUS (Lokaal, Cultuur en Steunpunt): http://www.locusnet.be/portaal/Locus/Publiekswerking/Bibliotheekweek/.

Het gaat niet om een nieuwe app maar om een campagne-app die ook in Nederland al is gebruikt. Zoals in het vorige debat vermeld, was een deel van de technologie de zwakke plek in het pilootproject. Het is dan ook logisch dat we daar niet opnieuw een beroep op doen. De gesprekken tussen Bibnet en de leverancier van de eerdere oplossing lopen nog altijd. Het gaat wel degelijk over een schadeclaim die nu hangende is en die al dan niet na intermediaire tussenkomst van een arbitrageclausule die in dergelijke contracten niet ongebruikelijk is, mogelijk tot een oplossing leidt. Indien dat niet het geval is, zal dat een einde kennen voor de rechtbank.

Dit keer ligt er geen klemtoon op technologische innovatie. Integendeel, het is nu de bedoeling om een bewezen technologie te gebruiken en dus een maximaal betrouwbare dienst te leveren. In dit project is het IWT dan ook niet betrokken. De middelen voor app, e-boeken en campagne komen uit de werkingsmiddelen van Bibnet en LOCUS. Het is daardoor niet alleen gratis voor het publiek maar ook voor de lokale bibliotheken.

Ik heb zonet de eerste piste toegelicht, namelijk de campagne van het najaar. Wat de tweede piste betreft, is het ontwikkelen van een breed aanbod van e-boeken uiteraard een proces van lange adem, dat overleg vergt met tal van actoren in het brede boekenvak, namelijk bibliotheken in de eerste plaats, maar ook uitgevers en auteurs.

Daarnaast zijn er tal van nieuwe spelers op dit terrein of spelers die met nieuwe initiatieven komen. Ik verwijs bijvoorbeeld naar Bruna, dat onlangs met het e-boeken- en tijdschriftenplatform Bliyoo startte. Of in eigen land de Weekbladpers Groep (WPG) en Ballon Media, die het stripplatform YIEHA realiseerden, met een koop- en uitleenmodel. En er zijn daarnaast ook de grote internationale spelers zoals Amazon, dat op onze markt sterk inzet op e-boeken, of Google Play Store enzovoort.

De markt is volop aan het investeren in nieuwe businessmodellen en experimenten. Er wordt een nieuw speelveld gecreëerd, met tal van snelle evoluties. Het is in deze context dat Bibnet probeert een duurzame positie voor openbare bibliotheken te verwerven waarin ze maximaal hun maatschappelijke rol kunnen blijven spelen. Dit is zeker geen gemakkelijke oefening.

Ten slotte wat de derde piste betreft: in de campagne in het najaar wordt niet louter ingezet op het creëren van een aanbod. De eigenlijke inzet of aanzet is het ontwikkelen van een dialoog tussen bibliotheken en het publiek. Het wordt een vingeroefening om later dit pad verder in te slaan: hoe geven we vorm aan een permanente dialoog, een conversatie, tussen professionals en het publiek, gebruikmakend van nieuwe media en technieken voor het creëren van betrokkenheid zoals een stemming over favorieten? De focus hierbij is dus 'gebruikers beter kennen en deze kennis gebruiken'.

Voor de tweede duurzame piste zoeken we dus nog naar een nieuwe doorstart. Ik denk wel dat we in de breedte moeten nagaan hoe we in de Bibliotheekweek met de app bepaalde dingen in beweging kunnen brengen om daar ook weer nieuwe zaken uit te leren. Het is een kwestie van werkbare en betaalbare technologie, maar tegelijk ook van de vermaatschappelijking van de technologische evolutie om een breder publiek van lezers te bereiken. We zitten zeker niet stil. Ik ben ook zeer benieuwd naar wat de maatschappelijke impact kan of zal zijn van deze app, die blijkbaar toch boven de Moerdijk en ook een beetje eronder, bepaalde diensten heeft bewezen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp·a): Minister, ik dank u voor uw zeer uitgebreid antwoord. In tegenstelling tot andere antwoorden, blijf ik niet op mijn honger zitten, maar toch heb ik een aantal bijkomende vragen.

U zegt dat de nieuwe app een campagnetool is. De twee andere zijn voor de langere termijn. Wat mij een beetje verbaast, is dat u geen timing heeft. Ik heb het aanvoelen, maar verbeter mij als ik fout ben, dat u eigenlijk van scratch gaat beginnen. Hebben diegenen die het voorgaande werk hebben gedaan, dat niet goed gedaan en moeten ze hun huiswerk opnieuw maken of hoe zit het juist? Als je een platform lanceert, ga je er normaal gezien van uit dat het werk goed is gedaan. Als er dan nog technische problemen zijn, moeten die worden opgelost, maar het studiewerk is eigenlijk al gebeurd. Ik zou er graag wat meer verduidelijking over krijgen.

Wordt de samenwerking met het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) stopgezet? U zegt dat technologische innovatie niet meer de bedoeling is, ook al beweegt er heel wat op de markt, ten goede of ten kwade, dat weten we nog niet. Betekent het dat die piste helemaal wordt verlaten? Als er een goedwerkend platform is in Nederland, zou je kunnen copy-paste doen? Waarom ga je daar de mosterd niet halen?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Laat me eerst zeggen dat wij vertrouwen hebben in Bibnet en in een goede afloop. Ik vind de campagne van Bibnet een goed idee. Het is een 'smaakmaker'.

Mevrouw Idrissi vraagt zich af of we van scratch gaan beginnen. We weten dat het vorige niet aansloeg en zijn mankementen en beperkingen had en niet bereikte wat we wilden. Het is dus misschien beter om nu een grondige oefening te maken voor iets dat duurzaam is en een tijd kan meegaan. De vraag van de timing blijft wel.

De heer Bart Caron (Groen): Ik sluit me ook aan bij de reacties.

Minister, op zich vind ik het goed nieuws. Ik vind het goed dat er een campagne gebeurt. Op die manier wordt de gap tussen het oude en nieuwe systeem wat dichtgereden. Ze wordt aan de bibliotheekweek gehangen en probeert de betrokkenheid tussen lezer, bibliotheek en auteur wat te versterken. Dat zijn allemaal goede dingen.

Voor de rest hoop ik dat de claim wat uithaalt en dat er wat centen kunnen worden gerecupereerd. Ik hoop dat men niet over één nacht ijs gaat voor een nieuw systeem, maar ik heb begrepen dat dit ook zo zal zijn.

Minister Sven Gatz: Ik kan proberen te antwoorden op de bijkomende vragen die terecht zijn gesteld.

Herbeginnen we van scratch? Ja en neen. Ja, in de zin dat wanneer we een duurzame oplossing voor een platform moeten kiezen, we toch een nieuwe partner zullen moeten kiezen. Daar is nu eenmaal niets aan te doen, want de oude partner bevindt zich zakelijk blijkbaar niet in al te beste papieren. Neen, in de zin dat er een belangrijke leercurve is geweest waaruit we een aantal dingen kunnen halen.

Mevrouw Idrissi, ik heb al gezegd dat we vanuit een negatieve Vlaamse ervaring nagaan wat we van Nederland kunnen leren of samen kunnen doen. Het zit wel degelijk in de pijplijn en is ook aan het gebeuren. Onze contacten met het IWT zijn zeker niet dood.

De tussentijdse periode – want ik kan er geen exacte datum op plakken – is nuttig om na te gaan wat er op de markt gebeurt. Niet dat we per definitie marktmodellen moeten volgen, want zoals het gewoonlijk is met de markt, is het ten goede en ten kwade. Het is dus zinvol om na te gaan vanaf wanneer mensen

op een bepaald aanbod ingaan, al dan niet – en ik spreek me daar nu niet over uit of dat moet of niet – met betaaluitleenmodellen of niet. In het vorige debat ging het over de vraag wanneer mensen het maatschappelijk goed voor hen vinden om op e-boeken in te gaan. Moet ervoor worden betaald? Zo ja, hoeveel? Daar leren die marktmodellen ons dan wel iets over: wat werkt er en wat niet?

We komen hier zeker op terug, want ik wil mijn engagement houden, niet enkel om inhoudelijke redenen omdat het goed is dat bibliotheken mee evolueren met het e-boekenaanbod, maar ook omdat we ons hebben geëngageerd om op het moment dat we de bibliotheken verankeren in de lokale samenleving – ik zal het positief uitdrukken –, vanuit Vlaanderen deze globale ondersteuning willen blijven bieden. In die zin sluit ik me zeker aan bij de opmerking van de heer Caron die zegt dat deze campagne "een nuttig gat" dichtrijdt. Het zal ons ook wat tijd geven om na te gaan hoe het publiek reageert.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp·a): Minister, u hebt gelijk met uw laatste opmerking dat je door die app het publiek beter leert kennen. Ik hoed me een beetje voor wat u zegt over het moment dat de bibliotheken in handen van de gemeenten worden gegeven. Ik heb begrepen dat het dan een vorm van compensatie is. Ik zou dat zo niet durven te noemen. Als je kijkt naar de veranderingen in de samenleving, moeten we opmerkzaam zijn voor digitalisering, ook voor de boeken en ook voor het bibliotheekwezen, ongeacht wie het voor het zeggen heeft over dat bibliotheekwezen, en mee zijn met die tendensen. Maar ik hoed me ervoor om dat aan het andere te koppelen.

Minister Sven Gatz: Ik kan beamen wat u zegt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Fonds Vrijetijdsparticipatie
– 2354 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp·a): Voorzitter, minister, collega's, dit is een vraag naar aanleiding van een schriftelijke vraag van vorig jaar over het Fonds Vrijetijdsparticipatie. Ik meen dat dit een heel goed fonds is dat ook zijn nut al heeft bewezen, want het heeft de afgelopen jaren altijd alle middelen opgebruikt. Bepaalde jaren waren er zelfs tekorten en dat toont aan dat de noden alleen maar toenemen.

Op een schriftelijke vraag van vorig jaar hebt u geantwoord dat u niet zult besparen op de lokale netwerken armoede. U zei ook dat u vooraleer u het subsidiebedrag voor 2015 zou bepalen, in overleg zou gaan met vzw Demos om een addendum toe te voegen aan het bestaand contract dat nog loopt tot 2016. U plande eind vorig jaar gesprekken.

We zien nu dat sinds 1 februari het fonds weer aanvragen aanneemt. Een tijdlang kon men geen middelen meer krijgen omdat de budgetten op waren. Sinds 1 februari kunnen er dus opnieuw aanvragen worden ingediend. Het lijkt er dus op dat er een bedrag bepaald is voor dit werkingsjaar. Die doorstart is alleen maar toe te juichen.

Toch zijn er een aantal punten waarover ik me wel zorgen maak. Eentje ervan is het overleg met uw collega Muyters. We hebben het over de betaalbaarheid van de sportclubs gehad. In het Fonds Vrijetijdsparticipatie stijgt het aandeel voor

bijdragen voor lidgelden van sportclubs aanzienlijk. Steeds meer mensen hebben het moeilijk om hun lidgeld te kunnen betalen. Ze dienen een aanvraag in om een bijdrage te krijgen van het fonds.

Minister Muyters heeft hierop gereageerd dat het niet de taak is van de overheid om tussenbeide te komen in de lidgelden of om de betaalbaarheid van de sportclubs mee te regelen. Hij heeft duidelijk geantwoord in de commissie dat er andere middelen moeten zijn om te bemiddelen indien er een probleem is met de betaalbaarheid van de sportclubs en dat het vooral de rol van de sportclubs zelf is om de sociale rol op zich te nemen. Werd hier intern over gesproken? Zijn er andere criteria voor het Fonds Vrijetijdsparticipatie? Of zal men in de toekomst nog steeds kunnen rekenen op de bijdragen voor lidgelden van sportclubs?

Klopt het dat de beschikbare kredieten op basis van de trekkingsrechten voor lokale netwerken voor het fonds in 2015 zijn aangepast? En klopt het dat het beschikbare krediet per gemeente is vastgelegd op 90 procent? Werd dit behouden voor 2015?

Hebben de bijsturingen die u na overleg met de vzw Demos hebt doorgevoerd een impact op de werking van het vrijetijdsfonds gedurende de eerste maanden van 2015? Zullen de budgettaire problemen van 2014 in 2015 vermeden kunnen worden? Kunt u al een toelichting geven over de afspraken die u hebt gemaakt met vzw Demos?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, ik wil me even aansluiten en een aantal zaken misschien ook rechtzetten. Toen ik dit betoog voorbereidde, keek ik naar eerdere vragen over dit thema. De minister haalde daarin terecht aan dat het budget voor 2014 hoger was dan tevoren. Het fonds heeft de voorbije jaren inderdaad zijn werking versterkt en verbeterd zodat men het budget effectief kon uitputten. Dat is zeker en vast een verdienste van het fonds.

Bij de opmaak van het budget 2015 is er inderdaad 50.000 euro bespaard op het Fonds Vrijetijdsparticipatie. U zou kunnen vragen of we daarop willen besparen, maar de vraag is eigenlijk of het budget kan blijven stijgen. We kunnen er almaar meer geld in stoppen, maar dan moeten we ook de criteria bekijken. Zoals ik het heb begrepen, was de verhoging voor 2014 uitzonderlijk en vallen we nu terug op de normale toestand.

Volgens een vorig antwoord van de minister werkt vzw Demos een voorstel uit voor duidelijke criteria voor het beheer van die uitgaven volgens de beschikbare middelen, met aandacht voor een spreiding over het volledige jaar. Die criteria zijn volgens mij noodzakelijk indien we het fonds transparant willen houden en ook om te zien of het budget optimaal wordt ingezet. Misschien kan de minister straks een toelichting geven bij de concrete criteria die nu vastgelegd zijn.

De heer Beenders zegt dat minister Muyters het de taak niet vindt van de overheid om bij te dragen aan het lidgeld voor sportclubs van mensen die het financieel moeilijk hebben.

Ik wil daarop repliceren, mijnheer Beenders. Ik citeer uw vraag: "Als u de laagdrempeligheid van sport wilt garanderen, dan moeten we met minister Gatz aan tafel gaan zitten en tijdens de begrotingscontrole voorstellen om een beperkt budget vanuit Sport aan het fonds toe te voegen. Op die manier kan iedereen die wil sporten maar dat niet kan betalen, genieten van een subsidie."

De minister heeft u toen het volgende geantwoord: "Ik ben het er volledig mee eens dat iedereen die wil sporten die kans moet krijgen. We mogen echter ook

rekenen op een sociale rol die sporters op zich nemen. Ik denk niet dat alles moet worden gefinancierd vanuit de overheid. We vervullen daarin een belangrijke rol, maar ik ben er ook echt van overtuigd dat sociale inclusie een rol is van elke federatie."

De minister heeft dus niet gezegd dat het fonds niet langer zou mogen bijdragen aan het lidgeld. Wel haalde hij aan dat we niet alles moeten financieren vanuit de overheid, dat hij vanuit Sport dus geen extra middelen zou inzetten voor het fonds, maar dat binnen de sportsector verantwoordelijkheid kan en zal worden genomen. Dat is de juiste teneur.

We mogen dus niet zeggen dat er vanuit Sport geen verantwoordelijkheid wordt opgenomen. Sportclubs nemen al verantwoordelijkheid op door bijvoorbeeld spreiding van gedifferentieerde prijzen, maar ook op termijn door materiaal aan te bieden. Vanuit de Vlaamse Sportfederatie (VSF) is er de website www.laagdrempeligesportclub.be en zijn er de lokale netwerken vrijetijds-participatie en zo meer.

Natuurlijk kunnen we zo'n fonds exponentieel laten groeien. Het is dan steeds de overheid die dit moet bekostigen. Ik meen dat er beperkingen moeten zijn, dat er duidelijke criteria moeten zijn zodat we de mensen bereiken die we moeten bereiken, namelijk de mensen die het heel moeilijk hebben, want er kan voor hen inderdaad een drempel zijn. Het is echter ook een verantwoordelijkheid van de sector en de clubs om er een rol in te spelen. Ik zie ook een rol weggelegd van de bevoegde schepen van een gemeente of stad om te bekijken hoe hij daarmee aan de slag kan gaan. Dat gebeurt nu trouwens al. Ik ken geen enkele club, toch niet op het grondgebied van mijn stad, die daar geen aandacht voor zou hebben. Misschien kent u er, maar bij mijn weten zijn die er niet.

Dit wou ik even toevoegen als nuance.

De heer Bart Caron (Groen): Ik wil me ook graag namens mijn fractie even aansluiten bij deze vraag. Ik zal de discussie nu niet voeren over sport, mijnheer Meremans, want daarvoor zitten we nu met de verkeerde minister aan tafel, ook al weten we dat hij een groot sportliefhebber is.

Ik wil graag iets opmerken. Het is ook in het jeugdwerk zo dat heel veel organisaties korting toestaan aan mensen die het moeilijker hebben. Het kan gaan over een korting op het lidgeld, op een bivak, op om het even wat. De vraag is wanneer het elastiek breekt en wanneer de rol van de overheid in het geding is.

Ik verwijs even naar een discussie in de plenaire vergadering. Minister Muyters zegt dat hij niet wil bijdragen aan het lidgeld, terwijl minister Homans truitjes zal subsidiëren voor mensen in armoede die naar sportclubs gaan. Dit is een mooi voorbeeld van de nood aan een betere coördinatie van wat gebeurt op vlak van armoedebeleid. Ik wil dit niet al te negatief inkleuren, maar er moet beter gecoördineerd worden.

Ik denk dat er zeker een rol is weggelegd voor de overheid. Ik zou in dit kader een pleidooi willen houden voor twee zaken. Ik pleit ervoor – maar dit is al aan de gang, meen ik – dat er op korte termijn een betere spreiding komt van de subsidies over de gemeenten en over het jaar, en dat er betere criteria komen. Het probleem van vorig jaar was dat er te veel subsidieaanvragen zijn geweest in het eerste deel van het jaar waarna de pot leeg was. Dat veroorzaakte ellende. Het is eigenlijk niet eerlijk dat wie eerst komt, eerst maalt. Het moet correct gebeuren.

Ik pleit ook voor een veel beter systeem waarbij zowel de burger, de organisator, de lokale overheid als de Vlaamse overheid samen de verantwoordelijkheid delen

om de vrijetijdsparticipatie te maximaliseren voor personen in armoede. Dat zijn de lokale netwerken. Die lokale netwerken werken lokaal samen met gemeenten, OCMW's en lokale armoedeverenigingen.

Ze krijgen centen van de Vlaamse overheid. Er komt stedelijk of gemeentelijk geld. De organisator die samenwerkt met het netwerk, heeft op de normale ticket- of deelnameprijs zelf een korting. De deelnemer moet nog een beperkt bedrag zelf betalen; er is een gedeelde verantwoordelijkheid voor een objectief systeem. Het lokale bestuur kan in de lokale werkgroep heel goed nadenken en afwegen welke activiteiten en welke bijdrage er moeten komen waarbij men een gewogen deelname heeft.

Het Fonds Vrijetijdsparticipatie, ik zeg dit heel nadrukkelijk aan u, mijnheer Beenders, is een restant voor die steden en gemeenten waar we gaan goede lokale netwerken hebben kunnen uitbouwen tot nu toe. Het zou op termijn moeten worden vervangen; het is een systeem dat zou moeten uitdoven zodat we overal een lokaal beter gecoördineerd systeem krijgen.

Het is overigens een van de laatste overblijfselen van de impact van het Vlaams beleid op het lokaal cultuurbeleid, maar dat geheel terzijde. *(Gelach)*

Het was niet mijn bedoeling om dat uit te lokken. *(Opmerkingen)*

Straks staat het gras hier zo hoog. *(Gelach)*

Ik zou graag hebben dat we zo'n evolutie hebben. Dan krijg we een minder verzuilde, minder gekleurde ondersteuning die opener en objectiever is: een ondersteuning waar alle partijen in participeren. Ik heb ervaring met het systeem, zowel op de werkvloer als aan de beleidskant. Die lokale netwerken nemen nog toe. Waar het werkt, werkt het naar behoren. Ik pleit ervoor, minister, om de systemen te verfijnen en verbeteren. Ik denk niet dat de pot as such reusachtig moet groeien. Ik denk dat we heel veel effect kunnen genereren met gedeelde verantwoordelijkheid.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Collega's, in functie van een betere beheersmatige aanpak van de werking van het Fonds Vrijetijdsparticipatie werden in overleg met Demos vzw, het Netwerk tegen Armoede, het Fonds Vrijetijdsparticipatie zelf, de administratie en het kabinet volgende afspraken gemaakt. Het Fonds Vrijetijdsparticipatie beschikt zoals in het verleden over 500.000 euro. Dat is geregeld via het Participatiedecreet. Minimaal 70 procent van dat budget moet worden gespendeerd aan tussenkomsten voor participaties van mensen in armoede. Dat wil zeggen dat maximaal 30 procent van 500.000 mag worden besteed aan overheadkosten: personeel, administratie, logistiek. In het verleden bleek dat in de praktijk hoger te liggen.

De middelen worden strategisch in de tijd gespreid zodat gedurende een heel werkjaar middelen ter beschikking gesteld kunnen worden voor de doelgroep. Ook dit is een nieuwe afspraak. De tussenkomsten door het Fonds Vrijetijdsparticipatie voor een bovenlokaal cultuur-, jeugdwerk-, of sportaanbod – bijvoorbeeld Night of the Proms of andere festivals met een grote landelijke uitstraling – worden geplafonneerd. Uitgangspunt is dat personen in armoede niet meer mogen betalen dan de regeling in het verleden. Dit komt neer op een bijdrage van maximum 20 procent. De rest van de kosten wordt als volgt verdeeld: 10 tot 30 procent wordt gedragen door het fonds en 50 tot 70 procent door de aanbieder/organisator van het evenement.

In gemeenten waar geen lokaal netwerk is, worden de tussenkomsten door het fonds geplafonneerd tot maximaal 80 procent van het bedrag waarover de

gemeente zou beschikken indien ze subsidies zou ontvangen voor dergelijk lokaal netwerk. Deze tussenkomst was niet geplafonneerd, waardoor sommige lokale besturen voor meer middelen een beroep deden op het fonds dan die middelen waarop ze recht hebben op basis van hun trekkingsrecht via een lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.

De afspraken met Demos over de bijsturing van het Fonds Vrijetijdsparticipatie zijn onderwerp van bijkomend overleg en moeten eerstdaags worden geformaliseerd in het addendum bij de beheersovereenkomst met Demos. Het is dus op dit moment nog te vroeg om de impact van de bijsturingen op de werking van het fonds in te schatten. De gemaakte afspraken in dit addendum gelden voor de laatste twee jaren van de beheersovereenkomst met Demos; die loopt nog voor 2015-2016.

Zoals ik al zei, heeft elke gemeente onder bepaalde voorwaarden recht op een bepaald subsidiebedrag voor het opzetten van een lokaal netwerk armoede. Dat is een plaatselijk en structureel samenwerkingsverband dat werkt aan het slechten van lokale participatiedrempels voor personen in armoede. Voor de participatie aan cultuur, jeugdwerk of sport van personen in armoede die wonen in een gemeente zonder lokaal netwerk, kan een beroep worden gedaan op het Fonds Vrijetijdsparticipatie.

Ik heb het al gezegd, er was een pervers effect. We stelden dus vast dat degenen die om welke reden dan ook niet inzetten op een dergelijk lokaal netwerk, toch hogere tegemoetkomingen konden krijgen. We hebben dit nu in een goed evenwicht gebracht zoals ik u daarnet al gezegd heb. Op die manier, dat zal u niet verwonderen, en ik denk dat meerdere commissieleden mij daarin steunen, over meerderheid en oppositie heen, willen we zo veel mogelijk gemeenten responsabiliseren – dat heeft soms ook een positieve bijklank – om een lokaal netwerk op te starten.

Ik heb overlegd met minister Muyters, bevoegd voor de sport. In 2014 kwam het fonds voor 118.862,44 euro tegemoet bij sportactiviteiten op een totaal bedrag van 331.824,42 euro. Concreet gaat het over een totaal van 1362 deelnemers waarvan 1260 mensen in armoede en 102 begeleiders. Minstens tot het einde van de beheersovereenkomst – dus tot eind 2016 – met Demos zal het mogelijk blijven om tegemoetkomingen voor sportparticipatie aan te vragen bij het Fonds Vrijetijdsparticipatie.

We willen nu eerst kijken hoe de bijgewerkte afspraken met Demos en het fonds een bepaalde maatschappelijke impact hebben, onder meer of het nog beter, eerlijker en rechtvaardiger kan worden verdeeld, en hoeveel bijkomende gemeenten een lokaal netwerk opzetten. Het goede is dat de timing met het einde van die beheersovereenkomst kan samenvallen met wat we daarna zullen moeten doen.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp·a): Minister, ik zal niet reageren op de citaten van mijn collega. Lees gewoon nog twee alinea's verder en u zult merken dat mijn vraag de juiste citaten van minister Muyters bevat en dat we daar twee verschillende doelstellingen nastreven rond de betaalbaarheid van sportclubs.

U zegt twee dingen waarmee we, denk ik, in conflict zullen geraken. U zegt dat er een nieuwe afspraak is gemaakt inzake de tijd dat de subsidies kunnen worden aangevraagd. Bij de sportclubs bijvoorbeeld moet in september het lidgeld betaald worden, en het klopt dat in het verleden dan het geld op was. Dat was een spijtige confrontatie voor de mensen die hoopten op dat geld.

U zegt dat de middelen nu gespreid in de tijd kunnen worden gebruikt. Er is een plafond van 80 procent dat kan worden aangevraagd. In Genk zijn de limieten van

die 80 procent al bereikt. Hoe valt dat te rijmen met de afspraak over de gespreide besteding? Die werkwijze is theoretisch afgesproken, wordt ze in de praktijk ook toegepast? Ik vrees dat we na de zomer, in september, weer problemen krijgen. Ik vrees dat mensen aanvragen zullen indienen waaraan niet voldaan kan worden omdat het geld al op is. Het basisbedrag van 500.000 euro is behouden. In 2014 is er uitzonderlijk 50.000 euro bij gegeven. Ik vind het jammer dat dit niet als basisbedrag gebruikt is in de begroting 2015.

We kunnen ons natuurlijk afvragen waarom het aantal vragen toeneemt. We kunnen de statistieken naast elkaar leggen. Het aantal mensen dat binnen de doelgroep valt, stijgt ook jaar na jaar. Het lijkt me dan ook logisch dat de middelen navenant kunnen stijgen. Het is natuurlijk gemakkelijk om de verantwoordelijkheid af te schuiven op andere overheden zoals gemeenten en steden, of op verenigingen of sportclubs. Ik denk dat die mensen al genoeg extra facturen hebben gekregen. We mogen dat niet meer verhogen dan nodig. Ik betreur dat we niet vertrokken zijn van 550.000 euro dit jaar. Ik vraag me gewoon af hoe de gegevens 'gespreid in de tijd' en het plafond van 80 procent te rijmen vallen in de praktijk.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): De discussie gaat wat mij betreft over de criteria. Meer mensen dienen een aanvraag in. U vraagt zich af hoe dat komt. Dat is uw recht, dat is geen kritiek. U verwijst naar de politieke situatie. De vraag is: wie wil men bereiken? Wat zijn de specifieke doelgroepen? Als ik het zo lees, zijn de criteria niet altijd even duidelijk omschreven. De overheid moet bijspringen maar ze kan niet alles. Ze kan geen budgetten exponentieel laten groeien. Steden en gemeenten hebben een taak. We moeten hen responsabiliseren. Ze moeten hun landschap bekijken. Ik zal geen namen noemen, maar als een gemeente een rijke middenklasse van inwoners heeft – ik kan er mij zo'n paar voorstellen –, zal ze daar minder moeten aan werken dan een gemeente zoals Vilvoorde die geconfronteerd wordt met een andere problematiek.

De differentiatie speelt daarbij zeker een rol. Dat is het verschil. De vraag is of de overheid alles wil doen. We kunnen beslissen altijd alles te doen of een aanzet te geven. De verantwoordelijkheid ligt echter ook elders. Dat is nu eenmaal zo.

We moeten een keuze maken. Het budget groeit niet. Er zijn niet meer middelen. Er is in 500.000 euro voorzien. De vorige keer was er 50.000 euro meer. Dat is behouden. De Vlaamse overheid heeft geen kaalslag op dat fonds doorgevoerd. Het bedrag van 500.000 euro blijft behouden. Ik vind dat de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid op dit vlak wel degelijk opneemt. Volgens mij moeten de criteria echter worden bijgestuurd.

De heer Bart Caron (Groen): Mijnheer Beenders, ik wil me hier even bij aansluiten en u een vraag stellen. U hebt verklaard dat 80 procent van het budget in Genk is gebruikt. Is dat budget binnen het lokaal netwerk verdeeld? Dat is een informatieve vraag. Zijn er gewoon zo veel aanvragers? Ik probeer het te begrijpen.

De heer Rob Beenders (sp·a): Het aantal aanvragen stijgt exponentieel. Ik heb gesproken met mensen uit de sector die met dit fonds werken. Ze kunnen het aantal aanvragen gewoonweg niet meer aan. Er is echt een probleem op het terrein.

Iedereen is van goede wil. Uiteindelijk vinden we allemaal hetzelfde. We moeten de aanvragen maximaal trachten te behandelen. We moeten die mensen helpen en ondersteunen. De vraag is alleen wie dat zal betalen.

Er is een exponentiële stijging aan de gang. Iedereen vreest dat we in september 2015 opnieuw het punt zullen bereiken waarop het geld op is. De mensen die met dit fonds werken, proberen met alle mogelijke middelen duidelijk te maken

dat er een probleem is. Ze krijgen echter niet de juiste antwoorden. Ondertussen proberen ze de aanvragen als tussenpersonen te behandelen. Ze zien dat de middelen ontoereikend blijven. We moeten hier iets aan doen.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik sluit me hierbij aan. Het is belangrijk dat u het belang van de lokale netwerken onderstreept. Hier komt veel druk op te staan.

Minister Sven Gatz: Ik wil een voorzichtig bijkomend antwoord geven. Volgens mij hebben we met de bijsturing van de overeenkomst met Demos een goede beslissing genomen. Door de spreiding over het gehele jaar wordt de verdeling in principe rechtvaardiger. Ook de lichte stimulans voor gemeenten om tot een lokaal netwerk te komen, lijkt me een goede zaak.

Mijnheer Beenders, dit is geen antwoord op uw specifieke vraag. Ik blijf op dit ogenblik voorzichtig. Ik kan nu niet stellen dat het aantal aanvragers niet stijgt. Ik kan me inbeelden dat er een stijging is. De vraag is in welke mate het aantal aanvragers stijgt. We moeten zeer goed opletten met omschrijvingen als een exponentiële stijging.

Ik begrijp de situatie in Genk goed. Recent heb ik nog een aantal jeugdwerkingen ginds bezocht. Ik heb begrepen dat veel werknemers de voorbije maand voor het laatst door hun werkgever zijn uitbetaald. De impact van de sluiting van dat bedrijf zal pas nu ten volle materieel voelbaar worden. Dit kan tot bepaalde particuliere situaties leiden.

Ik weet niet hoe ik dit probleem nu kan oplossen. Ik zal met uw terechte opmerking rekening houden. Ik geloof echter dat de maatregelen die we hebben genomen een verbetering van het systeem inhouden. We moeten echter zo veel mogelijk de mensen ondersteunen die niet met eigen middelen aan sport of cultuur kunnen participeren. Daar ben ik het mee eens.

Ik zal, samen met Demos en met de administratie, nagaan hoe groot de stijging van het aantal mensen is die de behoefte voelen een beroep te doen op het fonds. Ik wil dat in de loop van de komende weken en maanden diepgaand onderzoeken.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp·a): Minister, ik steun uw ingesteldheid absoluut. Ik twijfel er niet aan dat u dezelfde ambities als wij hebt. Misschien zou een goed gesprek met minister Muyters al veel kunnen oplossen. Uiteindelijk is 500.000 euro veel geld, maar voor de doelstelling van dit fonds is dit een veeleer beperkt bedrag. Aangezien het aandeel van sport aanzienlijk toeneemt, zou het misschien niet slecht zijn minister Muyters te vragen of hij nog over restbudgetten beschikt waarmee het fonds kan worden vergroot. Op die manier zou u al heel wat problemen kunnen oplossen.

De criteria voor de indiening van aanvragen zijn duidelijk omschreven. We weten goed wat de doelgroep is. Er is enkel, zoals zo vaak het geval is, te weinig geld. Als hij nog wat middelen zou overhebben, zou minister Muyters u kunnen helpen om het fonds te spekken.

De voorzitter: Mijnheer Beenders, op de agenda van de volgende commissievergadering staat een vraag om uitleg over de lidgelden van sportclubs. *(Opmerkingen)*

De sportieve kant van de thematiek zal in het kader van die vraag om uitleg van de heer Annouri aan bod komen.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de internationale promotie van de Vlaamse strip
– 2366 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, deze vraag om uitleg heeft betrekking op de internationale promotie van de Vlaamse strip. Ik vind het tijdstip eigenlijk leuk. Ik vermoed immers dat de minister volgende week aanwezig zal zijn op de uitreiking van de Bronzen Adhemar in Turnhout. Als stripliefhebber zal ik ook trachten daar aanwezig te zijn.

Tijdens de Boekenbeurs van 2014 hebben de koepelvereniging Boek.be en het tijdschrift Stripgids ervoor gezorgd dat de strip gedurende twaalf dagen een centrale plaats in het gepresenteerde aanbod heeft gekregen. De bezoekers van de Boekenbeurs hebben die aandacht enorm gesmaakt. Zoals ik daarnet al heb vermeld, vindt volgende week in Turnhout ook het Stripgidsfestival plaats.

Onze contreien kennen een rijke stripcultuur. Ik bedoel hiermee de Lowlands of, om de woorden van Bart Moeyaert te gebruiken, de Wow!-lands. In het buitenland is echter vooral het rijke en kwalitatief hoogstaande werk van het Brussels-Franstalig striplegioen gekend. Dat is ook logisch. Die stripcultuur kende voorlopers die kwalitatief goed werk hebben geleverd. De band met het moederland Frankrijk heeft uiteraard voor een sneller en groter afzetgebied gezorgd.

De klassieke Vlaamse reeksen, zoals Nero & Co of Jommeke, zijn in de eerste plaats voor de lokale afzetmarkten ontwikkeld. Ik heb in Frankfurt wel vertalingen van Jommeke in het Chinees gezien. Ik weet niet of het om Kantonees of Mandarijns ging. Het komt er echter op neer dat de klassieke Vlaamse strips internationaal minder gekend zijn.

Op eigen bodem blijven we hoge cijfers optekenen. De verkoop van Suske en Wiske is, in vergelijking met het vroegere hoogtepunt, wat gedaald, maar dit blijft toch een belangrijke strip. We zien nu ook dat Kiekeboe hoge toppen scheert. Toch verloopt de verkoop in het buitenland minder vlot. Veel striptekenaars hebben daar tot nu toe nog geen voet aan de grond gekregen. Een uitzondering is een West-Vlaming die in Aalst op school heeft gezeten, namelijk Morris. De strip Lucky Luke is een wereldwijde klassieker in het beeldverhaal. Als ik me niet vergis, is zijn echte naam Maurice Van Bever. Suske en Wiske heeft Nederland veroverd. Nederland kent een stripcultuur, maar ook daar blijft de internationale aandacht wat achterwege.

We hebben onze eigen, door iedereen gekende stripklassiekers. Daarenboven beschikken we over een aantal goede auteurs van graphic novels. Ik ben daar eens ingedoken. Marc Legendre is de scenarist en tekenaar van Amoras, de volwassenenreeks van Suske en Wiske. Verder is er nog Boerke van Pieter De Poortere. Ik was ook aangenaam verrast door Michiel Van de Pol. Nix tekent Kinky & Cosy. Verder hebben we nog Ilah en zo kunnen we nog wat doorgaan.

Het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) heeft met betrekking tot strips goede initiatieven genomen. In 2016 zullen Nederland en Vlaanderen gezamenlijk als gastland van de Frankfurter Buchmesse fungeren. Dit lijkt me het uitgelezen moment om de Wow!-lands, die op stripgebied heel wat in hun mars hebben, naar voren te schuiven.

Er bestaan natuurlijk verschillende manieren om de strip in de internationale vitrine te plaatsen. Sommigen vinden dat we een Nederlandstalige stripcanon

moeten maken. De vraag is dan wat de grote, belangrijke werken zijn die gevolgen voor de stripcultuur in Vlaanderen en in Nederland hebben gehad. Ik heb van Stripgids vernomen dat er bereidheid bestaat dit allemaal te analyseren. Met het boek 'Vlaamse reuzen' is ook een complete stripgids verschenen met interviews die tussen 1974 en 2001 zijn afgenomen. Dit is een lijvig basiswerk.

Minister, bent u bereid om uw medewerking te verlenen aan de mogelijke ontwikkeling van een literaire canon voor strips en om als bruggenbouwer relevante partners hiervoor samen te brengen? Indien ja, welke partners zijn dat dan? Ziet u een rol weggelegd voor een samenwerking met Nederland? Op welke wijze zult u de kans die we hebben in de Frankfurter Buchmesse 2016 echt aangrijpen voor de promotie van de Vlaamse strip?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Vooreerst bedankt, collega Meremans, voor uw bijna volledige schets van het Vlaamse striplandschap en het belang ervan binnen de internationale context. Het was doorleefd, vond ik. Volledigheidshalve wil ik van de gelegenheid gebruikmaken om er nog even aan toe te voegen dat ik bijzonder verheugd ben over het feit dat ook de stripwereld zeer recent de stap heeft gezet naar de digitalisering. Ik verwijs daarbij naar onder meer de lancering van het digitale platform YIEHA, een initiatief van Ballon Media en Standaard Uitgeverij.

Wat uw vraag betreft over de ontwikkeling van een literaire canon voor strips, wil ik alvast aan het VFL vragen om te bekijken hoe we op een duurzame wijze kunnen werken aan een verdere internationalisering van de Vlaamse strip, niet enkel in Nederland maar ook in de rest van de wereld. Het is daarbij wel belangrijk om ook voldoende aandacht te hebben voor de belangrijke regionale verschillen op stripgebied tussen Vlaanderen en Nederland enerzijds en tussen Vlaanderen en de rest van de wereld anderzijds. Binnen de stripwereld is er immers niet enkel een enorm aanbod maar ook een zeer specifieke stripcultuur en -smaak bij de striplezers en uitgevers. Het is niet altijd eenvoudig om deze match zonder specifiek maatwerk voor de verschillende markten op punt te stellen. Zo heb je in Vlaanderen enerzijds een hele sterke, wat we commerciële stripcultuur zouden noemen – het is niet pejoratief bedoeld –, zoals Suske en Wiske, Jommeke, Nero, Kiekeboe en dergelijke meer, en daarnaast ook de zeer vooruitstrevende wereld van de graphic novel, een wereld waarin wij ons ook met de wereldtop kunnen meten en vaak ver vooruitlopen op grotere landen.

Of in die optiek een literaire canon voor strips de meest aangewezen methodiek is voor een verdere en betere internationalisering, durf ik vandaag noch positief, noch negatief te beantwoorden. Een dergelijke canon kan wel een houvast bieden in het enorme aanbod, maar lijkt me, rekening houdend met de enorme verschillen in smaak en leescultuur bij de striplezers, net ook een beetje in tegenspraak met het specifieke maatwerk dat de diverse markten behoeven. Dat is dus verder te onderzoeken. Het is meer dan een waardevolle suggestie.

Dat neemt uiteraard niet weg dat mogelijke initiatieven die de positie van onze Vlaamse strips kunnen versterken, op zijn minst verder onderzocht moeten worden. Ik zal in contact treden met het VFL om over dit onderwerp een gesprek te organiseren met actoren zoals Stripgids, het Belgisch Stripcentrum en dergelijke meer, maar ook met grote uitgeverijen, kleinere gespecialiseerde spelers enzovoort. Samen kunnen zij nadenken over een mogelijk aangepast actieplan met, waarom niet, de mogelijkheid van een stripcanon, om onze strips nog sterker te internationaliseren. Gezien de verwevenheid van de boekenmarkt in het Nederlandstalige taalgebied, is het de logica zelf dat het VFL ook haar Nederlandse zusterorganisatie, het Nederlands Letterenfonds, rond de tafel brengt en bekijkt welke spelers uit Nederland relevant kunnen zijn in onze optiek en in de gezamenlijke optiek.

Het is me bekend dat het VFL, in samenwerking met de Nederlandse collega's, sowieso voldoende aandacht zal besteden aan de promotie van de Vlaamse strip op de Frankfurter Buchmesse in 2016. Zo zijn er onder meer plannen voor een grootse tentoonstelling rond de Nederlandstalige strip. Dat hierbij ook nauw wordt samengewerkt met de uitgevers, is een evidentie. Zonder dat de definitieve beslissing is gevallen over welke auteurs precies meegaan naar Frankfurt of andere Duitse steden, kan ik nu al bevestigen dat binnen de delegatie ook ruimschoots plaats zal zijn voor stripauteurs of graphic novelists. Overigens, het VFL besteedt elk jaar op de Frankfurter Buchmesse ruimschoots aandacht aan de Vlaamse strip. Daarenboven, zonder enige afbreuk te willen doen aan de Frankfurter Buchmesse noch aan de insteek van uw vraag, wil ik er ook op wijzen dat de jaarlijkse aanwezigheid van het VFL op het jaarlijkse stripfestival van Angoulême, minstens zo belangrijk is. Angoulême blijft voor strips immers de belangrijkste internationale boeken- en rechtenbeurs ter wereld.

Dus, mijnheer Meremans, dank u voor deze inhoudelijke insteek. We kunnen daar later zeker op terugkomen. Een inhoudelijk antwoord op wat een dergelijk actieplan strips vanuit Vlaams en Vlaams-Nederlands perspectief kan inhouden, daar kunnen we het in de toekomst zeker nog over hebben.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Ik zal antwoorden met een citaat van een bekend stripfiguur: "Jerommeke blij". *(Gelach)*

Je moet altijd de aandacht van de leerlingen vasthouden, voorzitter.

Minister Sven Gatz: De minister zal het later voelen. *(Gelach)*

Mevrouw Yamila Idrissi (sp·a): Weet u hoe de minister soms wordt genoemd? Jommeke.

De heer Marius Meremans (N-VA): Minister, ik ben blij met uw antwoord. Ik weet dat u daar enorme interesse voor betoont. U hebt over één zaak zeker en vast gelijk, namelijk de verscheidenheid. Je kunt bijvoorbeeld de Nederlandse strips van Tom Poes en Bobo niet vergelijken met een Kiekeboe of wat dan ook. Soms zijn onze strips echt Vlaams, zoals Nero. Om die ten volle te kunnen smaken, moet je bijna tot die gemeenschap behoren, wat niet wegneemt dat anderen daar misschien ook wel van kunnen genieten.

Een literaire canon is volgens mij nooit echt volledig zaligmakend, maar het geeft wel iets aan. Het toont aan dat dit belangrijk is en dat we dit als gemeenschap ernstig nemen. Dit is ook een signaal naar de buitenwereld. Ik ben zeer blij dat u dat wenst te overwegen. Ik heb ook gezien dat er in Angoulême een tentoonstelling heeft plaatsgevonden, die nadien naar Sint-Lucas is gekomen. Het was heel knap, met een aantal internationaal gerenommeerde exposanten. Ik ben blij met uw antwoord. Het is goed dat we daar genoeg aandacht aan zullen schenken. Frankfurt is voor ons inderdaad een opstap, maar verder zijn een duurzame internationalisering en een duurzaam platform waar we de strips promoten, vooral de gerenommeerde graphic novel, belangrijk. Ik dank u alleszins voor uw antwoord.

De voorzitter: Ik neem aan dat de verslaggevers deze vraag als een graphic novel zullen verwerken. We kijken er met spanning naar uit. *(Gelach)*

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de verhuizing van de iconencollectie van SD Worx naar Nederland
– 2367 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, minister, SD Worx heeft een unieke verzameling iconen. Het is de tweede grootste verzameling na het iconenmuseum van Reklinghausen in Duitsland. Ze wordt door kenners beschouwd als een uitzonderlijke, unieke verzameling iconen uit Rusland, de Balkan, Griekenland en Noord-Afrika. Bovendien geeft ze een perfect beeld van de iconenkunst door de eeuwen heen. De collectie werd bijeengebracht door een particuliere verzamelaar en omvat ongeveer negenhonderd stukken. De collectie wordt bewaard in de Antwerpse vestiging van SD Worx en is na afspraak te bezoeken voor groepen.

Recent is de iconencollectie uit Antwerpen verhuisd naar Nederland. Ik wil hier de nadruk leggen op het verhuizen. De collectie is niet verkocht aan Nederland, maar is nog altijd in het bezit van SD Worx. Ik denk dat het niet de bedoeling van SD Worx is om ze van de hand te doen of er iets anders mee te doen, maar ondertussen is ze wel weg uit Vlaanderen. In Nederland zal ze uitgeleend worden aan een gespecialiseerd museum, het Iconenmuseum van Kampen in de provincie Overijssel. In dat museum, dat ondergebracht is in een franciscanenklooster en beheerd wordt door een stichting, kunnen delen van de collectie permanent aan het publiek worden getoond. Ik begrijp ook dat Nederland niet zo ver is van bij ons, dus alle Vlamingen kunnen nog altijd een dagje Kampen boeken en de collectie gaan bewonderen. "We hadden de collectie liever in België gehouden en we hebben ook intensief gezocht naar een geschikte plaats. Maar we hebben geen instelling gevonden waar de iconen terechtkonden," dixit de manager van SD Worx.

Minister, was u of uw administratie op de hoogte van een mogelijke verhuizing van de iconencollectie van SD Worx? Werd u daarover gecontacteerd? Zo ja, hebt u stappen ondernomen om de collectie in Vlaanderen te houden? Zo ja, welke?

Wat waren de eventuele mogelijkheden om de collectie te houden?

Hoe staat u tegenover de verhuizing van die collectie naar Nederland?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Noch ikzelf noch mijn administratie was van deze verhuizing op de hoogte. Ik heb het nieuws van de verhuizing van deze collectie, wellicht net zoals u, in de krant gelezen. Ik veronderstel dat indien in Vlaanderen een vergelijkbare kwalitatieve ontsluiting en bewaring mogelijk was geweest als deze die nu in Kampen wordt geboden, de eigenaar allicht voor deze Vlaamse oplossing zou hebben gekozen. Maar ik zie persoonlijk ook niet onmiddellijk in welke erfgoedinstantie in Vlaanderen een evenwaardig aanbod had kunnen doen als dat van Kampen. Dit is natuurlijk een delicate discussie. Blijkbaar waren de kwaliteitsnormen om de collectie in de best mogelijke staat te bewaren en te tonen ook wel zeer hoog, en terecht. Dat heeft zeker een deel van de mogelijke Vlaamse landingsplaatsen parten gespeeld.

Voor collecties die van uitzonderlijk belang geacht worden voor het erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap bestaat via het Topstukkendecreet de mogelijkheid om te worden opgenomen in de topstukkenlijst. Voor het buiten Vlaanderen brengen

van topstukken is een voorafgaande toelating vereist van de Vlaamse overheid. Weigert de overheid deze toelating, dan is zij er echter toe gehouden om, indien de eigenaar dat wenst, over te gaan tot de aankoop ervan tegen de marktwaarde. Voor alle duidelijkheid, deze werken stonden niet op de lijst.

Ik vind het inderdaad jammer, net als u, dat de eigenaar van de collectie geen vergelijkbaar aanbod kon vinden in Vlaanderen. Maar ik ben wel blij voor de eigenaar en voor het geïnteresseerde publiek dat er een oplossing werd gevonden om deze collectie verder publiek te blijven ontsluiten en goed te bewaren.

Ten gronde heb ik er geen problemen mee dat collecties en kunstwerken mobiel zijn en zowel van eigenaar als van plaats veranderen. De eigenaar heeft immers het recht om vrij over de kunstwerken in zijn eigendom te beschikken. Zoals al vermeld, kan deze vrijheid enkel voor erfgoed met bijzonder belang voor Vlaanderen worden ingeperkt via de bescherming van het Topstukkendecreet. Helaas kan ik u geen verdere elementen van antwoord verschaffen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Minister, ik dank u voor het antwoord. Het is inderdaad zo dat de eigenaar daar zelf over kan beschikken. De collectie staat niet op de topstukkenlijst. Het is wel goed dat wij blijven inzetten om zoveel mogelijk gespecialiseerde faciliteiten te kunnen bieden zodat onze net-geen-topstukken toch zo veel mogelijk publiek in Vlaanderen kunnen worden tentoongesteld. Nederland heeft blijkbaar wel die faciliteiten. Die stukken hadden eigenlijk evengoed nog verder kunnen vertrekken, in dat geval zou het minder evident zijn om die collectie regelmatig te bezoeken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het radiodossier en de FM-switch-off
– 2298 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Het radiodossier is in deze commissie al meermaals aan bod gekomen is. De knelpunten en uitdagingen kennen we: dominante positie van de openbare omroep, de vraag of er een nieuwe landelijke commerciële radio moet komen, de storingen van lokale radiozenders, de economische leefbaarheid, digitalisering enzovoort.

Het is de bedoeling van deze regering om werk te maken van een divers en economisch leefbaar radiolandschap met daarbij ook duidelijk een traject in functie van de digitalisering van de radiosector. Dat staat zo in het regeerakkoord en in uw beleidsnota, minister.

Eind september 2016 lopen de erkenningen van de lokale radio's af en dit biedt het momentum om werk te maken van de hertekening van het radiolandschap. Uzelf gaf in deze commissie al meermaals aan te mikken op 2016. Dat was ook de deadline maar wel een krappe deadline. Ik had het gevoel dat u dat in het begin nog wel zag zitten. We hebben wel wat tijd verloren tijdens de vorige legislatuur maar dat is niet uw schuld, en ook niet de onze trouwens.

Hoewel FM nog altijd een belangrijke manier is om radio te beluisteren, is er ook de digitalisering. U kondigt aan dat wie in 2017 een nieuwe FM-radiolicentie wil

verwerven, eerst zal moeten beloven om te investeren in DAB+, dus digitale radio. Verder verklaart u ook dat het realistisch is om in 2025 de FM-uitzendingen te staken en volledig over te schakelen op DAB+. U verwijst naar het voorbeeld van Noorwegen, dat al in 2017 afschakelt.

Wat DAB+ betreft, is het belangrijk dat de autofabrikanten of minstens de importeurs mee zijn in het verhaal, want daar zal het allemaal mee beginnen of eindigen.

Minister, klopt het dat u de radiolicenties pas in 2017 wilt toekennen? Welke factoren hebben u aangezet om de deadline voor het toekennen van de radiolicenties enigszins op te schuiven? Welke gevolgen heeft dit op het huidige radiolandschap en de huidige FM-licenties?

U kondigt een FM-switch-off aan tegen 2025. U acht dat realistisch. Op basis van welke factoren hebt u beslist om 2025 voorop te stellen?

In het kader van de digitalisering van de radiosector is ongetwijfeld een belangrijke rol weggelegd voor de openbare omroep. Hoe ziet u zelf de rol van de openbare omroep in het verhaal van de afschakeling van FM en de inschakeling van DAB+?

Zoals we weten, is de rol van de autosector belangrijk bij de invoering van DAB+. Hebt u contacten met de autofabrikanten, of misschien meer voor de hand liggend in dit land, met de importeurs?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Mijnheer Vandaele, u stelt hier een heel belangrijke vraag. Dit is het moment om het debat heel grondig te voeren. De verdeling van de FM-frequenties koppelen aan DAB+ en aan de beheersovereenkomst met de VRT is een heel goede zaak. De VRT zou immers een belangrijke voortrekkersrol kunnen spelen wat DAB+ betreft.

Binnen de radiowereld is er veel gerommel. Er is veel ongerustheid over de deadline. Wordt het nu toch 2017? Daarbij zou vooral worden gedacht aan het continueren, het uitstellen.

We kennen de vragen. SBS heeft de vraag opnieuw op tafel gelegd en zit te wachten op een eigen radio, maar daarvoor moet de VRT een frequentie afstaan. Aan het begin van deze legislatuur kwam MNM ter sprake, maar intussen hebt u de meerwaarde daarvan ingezien, minister, en speelt dat idee niet langer. Intussen bereiken ons echter onheilspellende berichten over Klara. Ik zou graag hebben dat u daar duidelijkheid over schept. Ligt het plan op tafel om Klara van de FM-band te halen? Als dat zo is, vrees ik dat het kot hier te klein zal zijn.

De heer Bart Caron (Groen): Ik heb ook in de wandelgangen gehoord dat Klara enkel nog digitaal zou worden uitgezonden, waardoor er een frequentie zou worden vrijgemaakt. Klopt dat, minister?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: In mijn beleidsnota staat dat ik inderdaad werk zal maken van een nieuw radiolandschap. Conform het Mediadecreet, meer bepaald artikel 242, vervallen de erkenningen van de radio-omroepen op 25 september 2016. Dat wil niet zeggen dat deze deadline onherroepelijk is, want artikel 134 van het Mediadecreet stelt dat de radio-omroepen wier erkenning vervalt, minstens één jaar voor het vervallen van de erkenning een nieuwe erkenningsaanvraag moeten indienen, met andere woorden voor 25 september 2015.

Datzelfde artikel stelt ook dat als de Vlaamse Regering zes maanden voor het vervallen van de erkenning geen beslissing neemt, met andere woorden voor 26 maart 2016, de erkenningen stilzwijgend worden verlengd voor één jaar.

Momenteel zijn de analyses van de administratie en van mijn kabinet, zowel technisch als juridisch, nog niet gefinaliseerd. We worden immers geconfronteerd met een veelheid van scenario's en pistes, zowel op juridisch als op technisch gebied. En die vele scenario's wil ik grondig evalueren alvorens een beslissing te nemen. Op juridisch vlak bijvoorbeeld wil ik een duidelijk beeld hebben of we de erkenningsvoorwaarden moeten wijzigen en of de procedure zoals ze nu beschreven is in het Mediadecreet, wel de beste is. Op technisch gebied wil ik kijken naar de zendgebieden en naar wat technisch mogelijk is met de frequentieplannen. Mogelijk moet ik ook opnieuw onderhandelen met de Franse Gemeenschap en de buurlanden – ik zeg niet dat dat het geval is, maar in bepaalde scenario's is dat wel zo –, wat het nog minder vanzelfsprekend zou maken.

Vandaar dat ik de mogelijkheid geopperd heb dat – gelet op de korte timing – de erkenningsronde misschien wat later dan september 2016 zou kunnen plaatsvinden, indien we technisch, juridisch en strategisch niet tijdig rond zouden raken. Indien we tijdig kunnen landen, is dat optimaal, maar ik geef er vooral de voorkeur aan een juiste beslissing te nemen. Als er al uitstel is, is het geen uitstel sine die.

Ik heb twee weken geleden de mogelijkheid geuit om, net zoals dat in een aantal buurlanden het geval is, ook in Vlaanderen een FM-switch-off vast te leggen. Of dat nu 2025, dan wel iets vroeger of later is, is niet van het grootste belang. Wel wil ik duidelijk maken aan de radiosector dat de toekomst, ook voor hen, digitaal is. Specifieke keuzes, met betrekking tot timing, zullen we in de schoot van de Vlaamse Regering maken.

Zoals u weet, is DAB+ een van de verschillende digitale alternatieven voor de overvolle FM-band. Maar ook internetradio, radio via de kabel en andere digitale platformen wil ik niet uitsluiten. De sector zal uiteraard voor een groot stuk zelf moeten evolueren, onder meer onder impuls van de technologische veranderingen. Vraag is uiteraard welke specifieke incentives wij, als overheid, kunnen geven om de digitalisering in de hand te werken. Ik zal op korte termijn nog laten onderzoeken wat de specifieke pro's en contra's van de diverse digitale platformen zijn, want zoals u weet, zijn er believers voor de verschillende scholen.

De penetratiegraad van de ontvangsttoestellen bij de Vlaamse gezinnen is zeer belangrijk. De dekkingsgraad van DAB+ ook, maar bijvoorbeeld de capaciteitsmogelijkheden van online netwerken is weer een andere zaak. Er zijn mensen die ons adviseren om digitaal een duidelijke keuze te maken voor het ene of het andere spoor, maar andere mensen adviseren een gradueel scenario. We zijn dat aan het onderzoeken en het zal ook niet meer heel lang duren voor de Vlaamse Regering hier een keuze maakt. Deze factoren zullen mee de datum van een switch-off helpen bepalen.

Het is evenwel duidelijk dat in Europa de transitie van FM naar DAB+ volop aan de gang is. In Nederland bijvoorbeeld circuleerde de datum 2023 voor zo'n afschakeling, ook gekoppeld aan een aantal voorwaarden. In landen zoals Noorwegen en Denemarken lijken 2017 en 2019 al haalbaar te zijn voor een FM-switch-off. Ook de ontwikkelingen in de omringende landen zoals Duitsland en Frankrijk zullen een belangrijke rol spelen in de potentiële doorbraak van DAB+ en de mogelijke toekomstige afschakeling van de FM-band.

De openbare omroep speelt een voortrekkersrol in de digitalisering van het radiolandschap. Alle VRT-radionetten zijn vandaag al via multiplatform te beluisteren. Ze zijn niet enkel via FM beschikbaar, maar ook via digitale platformen, zoals DAB, digitale tv zowel via de netwerken van distributeurs, als via de ether

(DVB-T) en online via diverse online kanalen, onder andere dankzij de online radiospelers van de VRT (Radioplus).

Momenteel is de VRT bezig met een testkanaal in DAB+, waarbij de geluids- en ontvangstkwaliteit worden getest. DAB+ biedt immers meer bandbreedte dan DAB door de andere coderingsvorm. Met andere woorden, er kunnen in een DAB+-ensemble finaal meer zenders opgenomen worden en uitgezonden worden dan in DAB.

De VRT is alvast bereid om een voortrekkersrol te spelen bij de uitrol van DAB+ in Vlaanderen en de verdere digitalisering van de radio. De VRT kan daarbij haar expertise en de ervaringen van andere Europese landen meenemen, aangezien zij ook kan rekenen op de ondersteunende rol van de European Broadcasting Union (EBU).

Bovendien zou de publieke omroep een prominente rol kunnen spelen in de bekendmaking van DAB+ en andere digitale kanalen bij het grote publiek. Digitalisering van de radiosector is echter geen zaak van de openbare omroep alleen. Om van DAB+ en/of andere digitale platformen een succes te maken, zouden ook alle grote commerciële spelers mee in het bad moeten, zodat er een voldoende breed en aantrekkelijk digitaal radio-aanbod komt voor de luisteraars. En het zou een antwoord zijn op de vraag naar meer concurrentie in de radiomarkt.

Om van digitale radio een succes te maken, speelt de automobielsector inderdaad een belangrijke rol. Het radio luisteren in de wagen vertegenwoordigt in België immers 23 procent van de luisteruren. Vandaag zitten we in een situatie waarbij bijna alle automerken wel DAB+ in het aanbod hebben, maar het wordt in Vlaanderen en België zelden standaard ingebouwd.

Een ideale situatie zou erin bestaan dat de autofabrikanten standaard DAB+ inbouwen in alle nieuwe wagens. Renault doet dat bijvoorbeeld voor alle nieuwe modellen die sinds midden 2014 werden gelanceerd. Dit is iets wat op Europees niveau aangepakt moet worden en waar de Europese Unie een rol kan spelen. Op Europees niveau is het WorldDMB die dit coördineert.

In Vlaanderen en België is het veel efficiënter om te werken op het niveau van de invoerders. De invoerders beslissen immers mee over het uitrustingsniveau van de wagens die ze hier op de markt brengen. In landen zoals het Verenigd Koninkrijk, Noorwegen, Zwitserland wordt de meerderheid van de nieuw verkochte wagens standaard met een DAB+ receiver geleverd. Dat is ook hier mogelijk wanneer de invoerder zou beslissen om nieuwe auto's standaard uit te rusten met zo'n radio.

Mijn kabinet heeft ondertussen contact met Febiac. Febiac heeft alle automerken onder zijn leden, en beschikt over de informatie- en vormingskanalen naar hun leden. Ik kan vandaag nog geen verdere inhoudelijke informatie geven, maar we willen met de autosector nagaan op hoe zij de toekomst van de digitale radio in de wagen zien. De vraag is altijd wanneer zo'n omslagpunt zal worden bereikt. We komen er wel al dichter bij en dat is een positieve evolutie.

Voor alle duidelijkheid, wanneer we definitief zouden beslissen tot een analoge switch-off en we duidelijke keuzes inzake digitale radioplatformen vooropstellen, zullen we nauwe contacten blijven onderhouden met alle belanghebbenden om de overschakeling vlot te laten verlopen. Dat is onder meer de ontvangerindustrie, de auto-industrie, de omroepen, de adverteerders en uiteraard ook de consumenten. Laat ons evenwel toe om eerst op basis van goede analyses de juiste keuzes te maken. Nogmaals, ik verkies een juiste keuze boven een snelle keuze.

Ik zit in feite nog altijd op het ritme van mijn antwoorden op uw vragen de voorbije maanden. Het schuift iets op maar het is niet de bedoeling dat we nu plots twee jaar vooruitschuiven, dat is niet de bedoeling.

Wat u vroeg over Klara, kan ik vandaag formeel ontkennen. Uiteraard hebben wij zeer brede gesprekken op het kabinet en binnen de regering over de toekomst van de openbare omroep in al zijn aspecten. Uiteraard zijn er ook veel plannen binnen de openbare omroep om alles te onderzoeken. Ik kan uw vrees dus wegnemen en dit formeel ontkennen. Ik weet niet waar dit scenario vandaan komt. Ik merk dat in deze wat onrustige tijden vreemde scenario's in de wandelgangen van de openbare omroep circuleren.

De heer Bart Caron (Groen): Het komt niet uit de openbare omroep, maar uit de commerciële wereld.

Minister Sven Gatz: Dat is dan nog opmerkelijker.

De heer Bart Caron (Groen): Het gerucht komt van bij de concurrenten.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik heb nog een kleine technisch-administratieve bijvraag. In 2016 lopen de radiolicenties in principe af. Hoe gaat dat in de praktijk? Blijven ze doorlopen tot 2017 als u niets doet, of moet u een of ander manoeuvre doen om een verlenging toe te kennen?

Minister Sven Gatz: Als we niets doen, blijft de erkenning lopen. Er zijn twee deadlines: 25 september 2015 en 26 maart 2016. We zullen de juiste beslissing of niet-beslissing nemen, in functie van de datum waarop we dan wel willen landen om de nieuwe erkenningen te laten ingaan. Er is gelukkig spelingsruimte. Als we niets doen, wordt de erkenning verlengd voor een jaar. Dat betekent voor mij niet dat we onmiddellijk verschuiven naar de herfst van 2017, want de timing kan ook ergens in het midden liggen. Ik wil rekening houden met de tijd die we nog nodig hebben om de juiste beslissingen te nemen, maar ik wil het ook strak genoeg houden, want anders ontstaat er een soort lankmoedigheid waarbij uitstel tot afstel zou kunnen leiden. Dat is niet de bedoeling.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Minister, in het antwoord dat u geeft, lijkt het inderdaad zo te zijn dat u er serieus rekening mee houdt dat er uitstel komt. Het lijkt me onrealistisch dat u de eerste datum zult halen, wellicht zal het iets later zijn. Ik meen dat het heel belangrijk is om daarover snel te communiceren ten aanzien van alle belanghebbenden in de radiosector en om mee te geven welke timing dan wel realistisch wordt. Een half jaar, dat zijn immers zes maanden.

Ik vond dit het moment om het gerucht over Klara op tafel te gooien om zo te vernemen wat ervan klopt. Ik ben heel blij dat u hier bevestigt dat het geen scenario is waarmee u of de VRT rekening houdt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de online activiteiten op websites van de openbare omroep
– 2316 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ook dit is een onderwerp dat af en toe eens terugkeert. We weten al lang, minister, dat de schrijvende pers het online aanbod van onze openbare omroep als een concurrent beschouwt. Volgens de schrijvende pers is de website deredactie.be steeds meer een online krant aan het worden, terwijl de focus van deredactie.be op het audiovisuele hoort te liggen. Zo staat het ook in de beheersovereenkomst. Tekstmateriaal zou dus ondergeschikt moeten zijn.

De schrijvende pers stoort zich ook aan het feit dat de VRT haar online activiteiten steeds verder uitbreidt. De discussie daarover werd begin 2015 opnieuw aangewakkerd nadat de openbare omroep zelf uitgeschreven weekendinterviews, behoorlijk lange trouwens, online begon te plaatsen. Dat is wat weggeëbd. Ik heb u toen een vraag gesteld, hier in het parlement en u gaf toen aan dat de VRT in het aanbod dat ze brengt, goed moet afwegen of ze een meerwaarde biedt voor haar doelpubliek en of ze niet al te zeer concurreert met de tegenpartij. U benadrukte zelf dat als het de bedoeling is van de openbare omroep om formats van de kranten te kopiëren, u daar niet voor te vinden bent. Wel beklemtoonde u dat het initiatief van de openbare omroep wel past binnen de huidige beheers-overeenkomst met de VRT. Ik herhaal dat daarin staat dat de klemtoon op het audiovisuele moet liggen, en dat is vandaag misschien nog voldoende rekbaar.

Later volgden nog een paar weekendinterviews met politici, maar daar stond dan toch heel wat audiovisueel materiaal bij. Blijkbaar werd er wat gecorrigeerd. De discussie verdween wat naar de achtergrond. Maar uitgerekend op het moment dat hier in deze commissie Mediahuis en De Persgroep hun visie op de nieuwe beheersovereenkomst kwamen etaleren, kwam de openbare omroep met een 'longread', een lang geschreven stuk, over het proces Jonathan Jacob. Dat werd hier natuurlijk meteen een bron van ergernis bij de krantengroepen.

Minister, ik stel u dus nogmaals een paar vragen hierover. Hoe beoordeelt u dit recente initiatief van de openbare omroep? Bent u het met mij eens dat de VRT met een dergelijk lang tekststuk nogmaals de grenzen opzoekt van wat de openbare omroep volgens de beheersovereenkomst online mag doen? Bent u het eens met de visie van de schrijvende pers dat de openbare omroep met dergelijke manoeuvres geenszins haar sectorversterkende rol speelt maar eigenlijk marktverstorend werkt?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Voorzitter, minister, tijdens de hoorzitting met de privéspelers De Persgroep en Mediahuis werden de meningen inderdaad heel scherp gesteld. Zo werd gezegd dat de VRT 'geen woord' online mag zetten. Ik begrijp hun standpunt. De uitersten worden nu opgezocht.

De VRT had ook een duidelijk standpunt en zegt dat ze moet zijn waar de Vlaming is. En als de Vlaming steeds meer online is, moet de openbare omroep daar ook zijn. Ik deel dit standpunt.

Ik hoor graag waar u zich bevindt: in het midden of aan de ene kant of de andere kant van dit spectrum dat er vandaag is?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, dames en heren, als minister van Media probeer ik mij terughoudend op te stellen wanneer het over programma's of programma-items van de VRT gaat. Dat geldt bij uitstek wanneer het over content van de VRT-nieuwsdienst gaat. Artikel III.7 van het redactiestatuut van VRT Nieuws vermeldt in dat verband immers: "De redacties van programma's, programma-items en berichten die door de directie onder de deontologische verantwoordelijkheid

van de hoofdredactie zijn geplaatst, beslissen onafhankelijk (…) over de keuze en de verwerking van de nieuwsitems, alsook ook over de samenstelling van de programma's, programma-items en berichten en de taakverdeling binnen iedere redactie."

Ik wil op geen enkel moment de indruk wekken dat ik de onafhankelijkheid van de VRT-nieuwsdienst niet zou respecteren. Ik heb de VRT echter wel om verduidelijking gevraagd met betrekking tot het format. De discussies over de beheersovereenkomst lopen en alle betrokken partijen laten dezer dagen in de commissie hun mening horen, en zo hoort dat ook. Zo weten we dat de geschreven pers vraagt dat de VRT zich in de toekomst terughoudend zou opstellen inzake het geschreven woord op haar digitale platformen.

Ik wil u in eerste instantie, vooraleer verder dieper in te gaan op uw verschillende vragen, graag de reactie van de VRT bezorgen met betrekking tot dit specifieke dossier. De VRT stelt het volgende: "De webinformatie over de zaak Jonathan Jacob werd door de VRT-nieuwsdienst niet gepubliceerd op de dag van de hoorzitting. Wat zo verkeerdelijk tijdens de hoorzitting van 21 mei in de Mediacommissie werd meegedeeld. De informatie was al eerder, op dinsdagmorgen 19 mei, gepubliceerd als een voorbeschouwing bij het proces rond Jonathan Jacob."

De VRT vindt het belangrijk dat het onderwerp vooraf wordt toegelicht. Het betreurenswaardige verhaal van de zaak over Jonathan Jacob is een goed voorbeeld van onderzoeksjournalistiek door VRT Nieuws. De redactie van Panorama bracht de camerabeelden met betrekking tot de dood van Jonathan Jacob naar buiten. VRT Nieuws zette daarmee een belangrijk maatschappelijk debat in gang. Zonder de VRT-nieuwsdienst zou dit debat nooit zo breed gevoerd zijn. Het debat werd vanaf de eerste dag gevoed door de eigen VRT-kanalen, zowel op televisie, op radio als online. Het werd, na de onthullingen door de VRT, uitgebreid gevoerd in andere media, zowel in audiovisuele media als in printmedia, en bij de bevolking. De aandacht bij de andere media werd mogelijk doordat de VRT haar reportage "genereus deelde", zo stelt de VRT.

Het onderzoekswerk van de VRT-redactie heeft dan ook een multiplicerende en versterkende impact gehad op alle Vlaamse nieuwsmedia. Dankzij de VRT konden de media er uitgebreid mee uitpakken, ook op hun voorpagina's. De Panoramareportage 'De gestoorde procedure' werd trouwens nationaal en internationaal enkele keren bekroond en kreeg een AIB-award in de categorie 'Domestic current affairs documentary', de Prix Europa in de categorie 'current affairs' en de Belfius-persprijs in de categorie 'televisiepers' voor Dirk Leestmans en Caroline Van den Berghe.

De VRT merkt ook op dat het meer dan ooit de taak is van de nieuwsdienst van de openbare omroep om context en duiding bij het nieuws te voorzien, en dit op alle moderne mediaplatformen. Dat betekent ook op de digitale platformen, waar de korte items de overhand nemen.

Ik ga nu in op de kern van de zaak. Naar aanleiding van het proces rond Jonathan Jacob dat onlangs startte, maakte de digitale ploeg van VRT Nieuws een webdocumentaire. Die maakte deze redactie in nauwe samenwerking met de journalisten van Panorama en Het Journaal. De webdocumentaire legt het hele verhaal van de zaak Jonathan Jacob uit en geeft de nodige achtergrondinformatie. Het is een nuttig instrument voor de geïnteresseerden die alle nuances van de zaak willen begrijpen.

De vorm waarin achtergrondinformatie en duiding werd verschaft was dus een webdocumentaire. Dat is een origineel digitale vertelvorm die gebruikmaakt van alle mogelijkheden van het digitale medium zoals videofragmenten, audiofragmenten, foto, geanimeerde foto en ook tekst. Deze mediavormen kwamen ook in

deze webdocumentaire over de zaak Jonathan Jacob aan bod. Dat betekent dat hier geen sprake is van een zogenaamde 'longread', zoals sommige media het noemen, maar van een echte webdocumentaire of een voorbeeld van 'immersive storytelling'.

Ik kom tot uw concrete vragen. U vraagt hoe ik het recente initiatief beoordeel. Het is voor mij duidelijk dat de VRT experimenteert op welke wijze zij haar opdracht ook digitaal kan vertalen. Op zich vind ik dat een positieve zaak. Ik heb immers duidelijk gevraagd dat de VRT zou nadenken over haar toekomstige rol in een digitale omgeving. Sommige experimenten zullen meer geslaagd zijn dan andere, sommige zullen kortstondig zijn terwijl andere verder verkend kunnen worden. Ik wil dan ook niet te snel elk experiment met de grond gelijkmaken. Dat betekent evenwel niet dat de VRT geen rekening moet houden met de bekommernissen en bezorgdheden die andere sectorspelers naar voren brengen. Het zal onze taak zijn om bij het afsluiten van de nieuwe beheersovereenkomst duidelijker te omschrijven wat wel en niet kan, en met de nodige nuance. We moeten immers vooral oog hebben voor de toekomst en de wijze waarop burgers in de toekomst geïnformeerd willen worden. Zowel de VRT als de private spelers zullen daarin blijvend een belangrijke rol spelen.

De beheersovereenkomst schetst het kader waarbinnen de VRT haar digitaal nieuwsaanbod kan brengen: "SD14: De VRT brengt een kwaliteitsvol thematisch online aanbod rond nieuws, sport en cultuur via respectievelijk Deredactie, Sporza en Cobra via open internet en daarvan afgeleide interactieve applicaties. Het aanbod op deze thematische sites wordt gebracht in tekst, beeld en geluid met een focus op beeld. De themasites vertrekken vanuit de actualiteit. Ze brengen actuele feiten en duiding. Daarnaast legt iedere thematische site eigen accenten."

De beheersovereenkomst legt ook de nadruk op kwaliteit: "OD14.1: Deredactie brengt een aanbod dat dezelfde kwalitatieve en deontologische criteria hanteert als het andere nieuwsaanbod van de VRT."

De beheersovereenkomst vraagt ook dat de VRT in haar nieuwsopdracht naast de feiten duiding brengt: "SD16: Nieuws is de kernopdracht van de openbare omroep. VRT nieuws informeert op een kwalitatieve en deontologische verantwoorde manier. VRT Nieuws moet een betrouwbare en deskundige gids zijn die op een toegankelijke manier correcte en genuanceerde informatie en duiding verstrekt. Betrouwbaarheid, onpartijdigheid en geloofwaardigheid zijn kernwaarden van VRT Nieuws."

Zoals het bovenstaande aangeeft, kan deredactie.be de informatie- en duidingsopdracht realiseren in tekst, in beeld, en in geluid, met een focus op beeld. Deze webdocumentaire voldoet mijns inziens aan de doelstellingen uit de huidige beheersovereenkomst. U zult gemerkt hebben dat ik in een vorige vraag van u over weekendinterviews een andere mening ben toegedaan, maar hier ben ik een andere mening toegedaan. Hier lijken mij de argumenten van de openbare omroep hout te snijden.

Zoals ik daarnet heb aangehaald, verwacht ik van de VRT dat ze digitaal progressief durft te zijn. Dat heb ik aangehaald in mijn beleidsnota: "De VRT moet een meer visionaire publieke omroep zijn die in alles wat ze doet toekomstgericht denkt en elke gelegenheid aangrijpt om zichzelf bij de tijd te houden. De digitale realiteit moet daarbij hét vertrekpunt zijn: hoe gebruikt de VRT het best alle digitale platformen die de Vlamingen in hun leven geïntegreerd hebben? Hoe kan VRT sommige voorbijgestreefde mediaconventies overboord gooien en structureel innoveren? Meer concreet, moet de online beschikbaarheid van het VRT-aanbod significant verbeterd worden."

Ik ben me ervan bewust dat dat dit geen eenvoudige opdracht is voor de VRT, ook en vooral omdat andere private mediaondernemingen ook steeds meer moeten en zullen inzetten op digitale platformen en modellen. Daar waar er vroeger nog een comfortabel onderscheid was tussen de krant en een nieuwsuitzending op radio en tv, is dit vandaag en in de toekomst veel moeilijker. Krantenwebsites zijn op zoek naar audiovisueel materiaal en omroepen proberen ook via het geschreven woord informatie en duiding te verschaffen. Ik denk dat de diverse journalistieke spelers er vooral bij gebaat zijn te zoeken naar samenwerkingsmodellen en wijzen waarop ze elkaar kunnen versterken. Op dat vlak heeft de VRT reeds inspanningen gedaan, laat ons dat niet vergeten, hoewel we een en ander het best structureel zullen versterken en verankeren in de nieuwe beheersovereenkomst.

Zoals bekend, deelt de VRT bijvoorbeeld videocontent met de uitgevers. De VRT werkte in de aanloop naar de verkiezingen samen met andere media voor Rekening14, een initiatief dat trouwens met de Belfius Persprijs bekroond is. Afgelopen week nog bracht het magazine Koppen een verhaal over de zin en onzin van huiswerk. De VRT-nieuwsdienst zocht daarvoor actief een grote Vlaamse krant op als mediapartner. Ook met nieuwe digitale spelers in het medialandschap zijn er samenwerkingsverbanden, bijvoorbeeld met Newsmonkey voor het Kibbelkabinet.

Maar, zoals eerder gezegd, de VRT moet ook oog hebben de bekommernissen van de sector. Zo zal de VRT nog nadrukkelijker moeten zoeken naar een gepast evenwicht waarbij tekst audiovisuele beelden ondersteunt en niet omgekeerd. Een louter audiovisueel platform, volledig gevrijwaard van enige tekst, lijkt mij geen juiste keuze in een modern digitaal verhaal. Laat ons zoeken naar de juiste krijtlijnen en het juiste kader. Ik kijk wat dat betreft alvast uit naar de uitkomst van het parlementaire debat en naar de mogelijke aanbevelingen van de commissieleden.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, het verbaast me dat uw standpunt vandaag overeenkomt met dat van de VRT, terwijl dat de vorige keer – in een volgens mij vergelijkbaar incident, u zegt dat het iets anders was, maar ik betwijfel dat – niet zo was. Het verbaast me dat uw standpunt gewijzigd is.

Het antwoord van de VRT toont aan dat ze het nog altijd niet snappen of niet willen snappen. Of dat stuk nu verschenen is de dag van de hoorzitting of de dag voordien, dat is natuurlijk niet de grond van de zaak. Of het nu een longread is of een webdocumentaire lijkt me ook niet de grond van de zaak. De grond van de zaak, en dat is hier al jarenlang tot in den treure, ook door onze goede collega Tommelein, telkens weer naar voren gebracht, is de leefbaarheid van het medialandschap en de diversiteit ervan. Als wij dan aan de alarmbel trekken of onze bezorgdheid uiten over bepaalde momenten waarop de openbare omroep toch zeker wel de grenzen opzoekt, dan weten zij dat. Meestal volgen ze deze commissie wel, al dan niet lijfelijk. Maar vervolgens doet men daar niets mee en doet men vrolijk verder en gaat men de volgende grens opzoeken die men eigenlijk in het verleden vergeten was op te zoeken. Dat ergert mij eigenlijk een beetje.

Ik vind dat de openbare omroep het zichzelf daarmee bijzonder moeilijk maakt, en het ons, politici, ook nodeloos moeilijk maakt. Dat is mijn visie vandaag naar aanleiding van uw antwoord en dat van de VRT. Ongetwijfeld is dit een kluif bij de voorbereiding van de volgende beheersovereenkomst: een kluif die we snel moeten aanpakken, want het komt allemaal heel snel op ons af.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Het antwoord van de VRT is volgens mij het enige mogelijke antwoord dat het mediabedrijf kan geven, en dat andere mediabedrijven moeten geven. Geen enkel mediabedrijf kan zich vandaag nog een conservatieve reflex permitteren, ten aanzien van zichzelf en ten aanzien van de anderen.

Dit is 'blijf van mijn erf'. Dat kan in deze digitaal snel veranderende mediasector niet meer. Men gaat de boot missen. We moeten vermijden dat de VRT de boot mist, maar ook dat de andere mediabedrijven de boot missen.

Jonathan Jacob is een voorbeeld van 'immersive storytelling'. Die vorm, samen met andere multimediaexperimenten, komt ook voor bij de printsector. Er is het heel bekende voorbeeld van The Guardian, een krant. Ze deden een heel beroemd project met Firestorm. Iedereen kent de foto van de familie die in het water schuilt tegen een grote bosbrand in Tasmanië. Ze zijn die mensen gaan opzoeken. Dat is een prachtige reeks geworden, waarbij de printmedia de digitale wereld verkennen en de mogelijkheden onderzoeken.

Ze zullen steeds meer naar elkaar toegroeien. Een conservatieve reflex kan ons niet helpen, de privégroepen niet en zeker niet de VRT. Die moet zijn waar de Vlaming is.

Ik had gehoopt, minister, dat u ons deel zou maken van uw eigen perspectief en ideeën. U volgt inderdaad nu vooral de VRT, maar ik ben er zeker van dat we daar nog verder over gaan discussiëren.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mevrouw Segers, het is geen kwestie van 'blijf van mijn erf'. Het is eerder een kwestie van 'ik ben sterk genoeg om een stuk van uw erf af te pakken en ik doe dat met overheidsmiddelen en voor de rest kan niemand mij wat maken'. Dat is het gevoel dat ik krijg.

De heer Bart Caron (Groen): Ik sluit me aan bij de discussie. Die nuance, mijnheer Vandaele, ging over de eigen technische mogelijkheden van de VRT waar ze het best en uniek in zijn, en dat is het audiovisuele, heb ik begrepen, maar op alle platformen dan wel. Ze moeten de ruimte kunnen nemen die ze ontwikkelen. Het verschil tussen een longread en een webdocumentaire is dan wel van belang, want anders gaat de discussie over de vraag of de VRT een 'en plus' mag toevoegen aan zijn nieuws of niet. Volgens mij, volgens mijn fractie, gaat de discussie over de eigenheid van een radio- en televisiezender en wat ze daar als media gebruiken om het nieuws te brengen. Ik vind dat een fundamentele discussie.

Mevrouw Segers relativeert dat onderscheid in die zin dat alle formats en technieken naar elkaar toegroeien. Dan krijgen we een fundamentele discussie over de ruimte die ze in het medialandschap nog mogen innemen natuurlijk.

Die discussie zullen we vandaag niet kunnen afronden. Ik vind niet dat we voor een te gesloten benadering mogen kiezen. Dat zou inhouden dat er geen innovaties of nieuwe ontwikkelingen mogen komen. Daar zouden we op termijn ook niet mee gediend zijn.

Ik begrijp dat de marktmodellen het moeilijk hebben met de gratis toegang. Dat is de kern van de problematiek. Ze willen betaalmodellen en nieuwe formats ontwikkelen die anders dan het gedrukt papier, de krant, dS Avond en dergelijke werken. Ik begrijp dat. De vraag is echter of we dit willen bereiken door een aantal informatiebronnen van de burger af te knippen. Dat is in mijn ogen een vrij fundamentele vraag die we vandaag niet zullen beantwoorden.

Ik pleit voor enige terughoudendheid. We beschikken in Vlaanderen over een diversiteit aan kranten en weekbladen. Ik ben daarvoor. Dit vereist van de VRT wellicht enige terughoudendheid. Het is echter geen zwart-witverhaal.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik wil er toch de nadruk op leggen dat mijn standpunt niet is veranderd. De vorige oefening waarbij de VRT de grenzen heeft opgezocht, iets waar ik straks nog meer over zal zeggen, bestond eigenlijk gedeeltelijk uit een kopie van het weekendformat dat de kranten zelf hadden grootgemaakt. Dat bevond zich als het ware op hun speelveld. In dat verband is snel en goed verklaard dat dit geen goed idee was. Op dat vlak moeten de kranten hun vrije rol kunnen spelen.

In dit geval gaat het niet om een longread. Zelfs binnen de huidige beheersovereenkomst gaat het hoofdzakelijk en in overgrote mate om beeldmateriaal. De geschreven pers heeft me dit ook meegedeeld. Met beeldmateriaal op het digitaal platform heeft de geschreven pers geen problemen.

Iedereen moet zich op dit vlak consequent opstellen. Uiteraard zullen er nog momenten komen waarop de grenzen worden afgetast. We moeten nagaan hoe we het grensoverschrijdend gedrag proactief kunnen kaderen. Het is, met andere woorden, geen goede zaak voortdurend de grenzen op te zoeken. Dit is normaal, maar het zet tevens kwaad bloed. De voorafgaande afwegingsmodellen in de besluitvormingsprocessen van de VRT zouden wat kunnen worden versterkt. Dat is iets voor de volgende beheersovereenkomst.

Ik vind dat ik momenteel een duidelijke houding aanneem. Dit is consequent in overeenstemming met de wil van de VRT en van de geschreven pers. Als het hoofdzakelijk en in overgrote mate om beeldmateriaal gaat, kan het wel.

Mijnheer Vandaele, los van de vraag hoe ver de grenzen kunnen en moeten worden afgetast, zou het helpen indien de VRT proactief helderder zou communiceren. Dit is een vriendelijke oproep aan het adres van de VRT. U speelt uw rol perfect. Het is echter geen goede zaak dat de verduidelijking er telkens moet komen in mijn antwoord op vragen om uitleg die hier terecht worden gesteld.

Dit maakt deel uit van de kern van het debat. Indien de VRT op voorhand beter zou uitleggen wat ze doet en waarom ze iets doet, zou de VRT waarschijnlijk een beetje aan de maatschappelijke kritiek kunnen ontsnappen. Dit neemt niet weg dat ik nu de indruk heb dat de VRT volgens sommigen niets goed kan doen. Ik heb het nu niet over u.

Ik heb uw inhoudelijke vragen zo helder mogelijk trachten te beantwoorden. Ik heb een perspectief geboden op het opzoeken van de grenzen in de nieuwe beheersovereenkomst. Het zou een goede zaak zijn indien de VRT in dit verband een helderder communiatielijn zou volgen. Daar heeft iedereen belang bij. De VRT zou kunnen uitleggen waar ze heen wil en de verschillende spelers zouden dit ook weten.

Dit zou misschien ook tot een maatschappelijk of een parlementair debat kunnen leiden, maar daar is op zich niets mis mee. In dat geval zouden we tenminste vanuit de juiste feiten vertrekken. Nu ging het, bijvoorbeeld, om de datum waarop bepaalde zaken op het platform zouden worden geplaatst. Op zich is dit ondergeschikt aan de kern van het debat. Het debat over longread en webdocumentaires is essentieel. De gemengde en grijze modellen zijn misschien meer de regel dan de uitzondering. Ik ben in elk geval van mening dat we in dit verband een vrij heldere afweging hebben kunnen maken.

Dit wordt zeker vervolgd. Daar kunnen we donder op zeggen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, iets beangstigt me. We dreigen ons tijdens gedachtewisselingen hierover in een debat over definities te verliezen – is het een longread of een documentaire? U vindt dat belangrijk, ik vind dat minder belangrijk.

Wat ik belangrijk vind, is dat we in het kader van de beheersovereenkomst grote spelregels afspreken. Die spelregels, die zo robuust mogelijk moeten zijn, moeten in de toekomst een leefbaar medialandschap kunnen garanderen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de werking van de cel EventFlanders
– 2342 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Voorzitter, in de beleidsnota Cultuur staat het volgende te lezen: "Om de waarde van cultuur te versterken en te valoriseren, wil ik cultuur sterker laten interageren met andere sectoren zoals toerisme, sport, economie, innovatie. Zo kunnen cultuur en toerisme elkaar bijvoorbeeld versterken op vlak van internationale evenementen. Vlaanderen heeft een rijke traditie aan evenementen. Elke stad organiseert zijn tentoonstellingen of beurzen, elke streek kent zijn processies, festivals en sportwedstrijden. Vooral op het vlak van topevenementen kunnen we beter doen. Topevenementen zijn kwalitatief hoogstaande evenementen die een uitstraling hebben tot ver buiten de landsgrenzen. Ze hebben ook een grote impact op onze economie. De schaal en omvang van topevenementen vraagt een gecoördineerde aanpak op Vlaams niveau. We ontwikkelen daarom een coherent topevenementenbeleid. We clusteren alle relevante competenties binnen de Vlaamse overheid in een slagkrachtige cel EventFlanders, in de schoot van Toerisme Vlaanderen. Op basis van een business case, opgesteld door EventFlanders, beslist de Vlaamse Regering welk topevenement op de ondersteuning van EventFlanders kan rekenen."

Minister, ik ben het helemaal met u eens. Sinds de goedkeuring van de beleidsnota is het met betrekking tot dit dossier echter redelijk windstil gebleven. Ik zou u hierover dan ook graag drie vragen stellen.

Wat is momenteel de stand van zaken betreffende de concrete oprichting van de cel EventFlanders? Hoe zal deze cel worden samengesteld?

Wat is de concrete inhoud van het coherent en gecoördineerd topevenementenbeleid?

Welke criteria zijn opgesteld om de businesscases te selecteren die door de cel EventFlanders als topevenementen kunnen worden ondersteund?

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, het is uiteraard een goede zaak dat we nagaan hoe we de topevenementen beter kunnen uitspelen. Iedereen is het ermee eens dat de toeristische en economische meerwaarde van heel wat

sport- en cultuurevenementen te weinig wordt benut. De beleidsmatige initiatieven om crossverbindingen tot stand te brengen, zijn dan ook zinvol.

Volgens mij is iedereen het eens met de oprichting van de cel EventFlanders en met de principes. We wachten nu uiteraard op de operationele uitwerking. In dat verband wil ik me dan ook aansluiten bij de vragen van mevrouw Bastiaens.

Minister, in welke mate is er al vooruitgang geboekt? Hoe zal de cel EventFlanders worden samengesteld? Hoe zullen we de businesscases concreet aanpakken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Bastiaens, als ik het goed heb begrepen, zult u minister van Toerisme Weyts dezelfde vraag om uitleg stellen. Met betrekking tot dit dossier vervult hij de trekkersrol. De minister-president, de minister van Sport en ikzelf zijn hier uiteraard inhoudelijk bij betrokken. Het spreekt dan ook voor zich dat over dit antwoord is overlegd.

Met de oprichting van de cel EventFlanders wil de Vlaamse overheid een topevenementenbeleid kunnen ontwikkelen en voeren. De cel EventFlanders breekt niet in in de bestaande werking van de andere departementen en agent-schappen of in de internationale promotie van evenementen met een internationaal potentieel door Toerisme Vlaanderen. Het is de bedoeling een nieuwe laag voor topevenementen aan het evenementenbeleid toe te voegen.

De opdracht van de cel EventFlanders is drieledig. De cel moet topevenementen in kaart brengen, het nodige draagvlak creëren en ondersteuning bieden of, indien nodig, coördinerende initiatieven nemen. De Vlaamse overheid zal, met andere woorden, niet zelf programmeren of organiseren.

Een dergelijk beleid vergt een inbreng vanuit de verschillende beleidsdomeinen, die elk over hun eigen expertise beschikken. Er bestaan immers absolute topevenementen op het vlak van kunst en cultuur, gastronomie of sport. Die evenementen hebben een internationale uitstraling en belangrijke hefboomeffecten op de economie en de samenleving. De cel EventFlanders zal zich uitsluitend toeleggen op topevenementen die een belangrijke economische of symbolische meerwaarde kunnen genereren.

Bij de oprichting van de cel EventFlanders zijn het Departement internationaal Vlaanderen, het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media en Toerisme Vlaanderen betrokken. Over de concrete operationele uitwerking zijn nog geen beslissingen genomen. Er is nog nood aan verder overleg tussen de bevoegde kabinetten en de administraties.

Een coherent topevenementenbeleid moet een aantal lacunes in verband met topevenementen wegwerken. Het vertrekt van een gedragen visie, legt strategische doelstellingen vast voor de lange termijn en zorgt proactief voor een kalender, terwijl men nu sterk afhankelijk is van wat er zich aanbiedt.

Een coherent topevenementenbeleid slaagt er verder in om expertise en nuttige instrumenten te verzamelen en te delen. Nu worden grote evenementen immers vaak door tijdelijke projectsecretariaten georganiseerd en verdwijnt achteraf veel expertise. Ook wat de afstemming tussen verschillende aspecten betreft, kan coherentie een troef zijn. Nu komen grote projecten soms vrij laat boven water. Dat kan nadelen hebben voor het afstemmen van de kalender tussen lopende evenementen, het ontwikkelen van synergieën, het tijdig voorbereiden van internationale promotie enzovoort. Daarnaast zal er ook aandacht gaan naar onderzoek om de resultaten in kaart te brengen, zodat het beleid ook kan worden geëvalueerd.

Een coherent topevenementenbeleid zal er ook voor zorgen dat bij de voorbereiding van grote evenementen de hele cyclus van het marketingproces wordt doorlopen. Dat moet ervoor zorgen dat het evenement daadwerkelijk tegemoetkomt aan de verwachtingen en wensen van de nationale en internationale bezoekers van onze bestemming die het evenement willen bijwonen. Het gebeurt nog te vaak dat topevenementen vooral vanuit het bestaande aanbod worden ontwikkeld en de internationale markttoets en promotie pas laat in het proces van productontwikkeling aan bod komen.

Ten slotte wordt via een coherent topevenementenbeleid de versnippering van financieringsstromen een halt toegeroepen. De financiële ondersteuning vanuit de overheid voor topevenementen is nu vaak verspreid over verschillende diensten en komt terecht bij tal van initiatiefnemers. Vaak volstaat die versnipperde financiering echter uiteindelijk niet om een echt topevenement te organiseren.

De definitie van een topevenement is richtinggevend voor de criteria in verband met ondersteuning. Een topevenement moet een belangrijke economische meerwaarde betekenen voor de bestemming. Het versterkt de bekendheid en reputatie van Vlaanderen, zijn topproducten en -sectoren en zijn deelbestemmingen. Daarnaast onderscheidt een topevenement zich van andere evenementen door zijn internationaal potentieel. Het evenement is met andere woorden een 'reason to go' voor internationale toeristen of een uitgesproken internationale doelgroep voor wie het evenement een aanleiding is om naar Vlaanderen-Brussel te reizen. Inhoudelijk wordt ingezet op drie soorten topevenementen, met name culturele en historische evenementen, sportieve evenementen en culinaire evenementen.

Niet elk evenement is voor Vlaanderen een topevenement. Opdat een evenement gekwalificeerd zou worden als een topevenement, moeten de volgende voorwaarden, onderbouwd in een business case, vervuld zijn. Ten eerste: het evenement heeft aantoonbaar internationaal deelnemers- of bezoekerspotentieel op een globale schaal, dit wil zeggen niet alleen voor potentiële deelnemers uit Europa, maar ook voor doelpublieken buiten Europa zoals de Verenigde Staten, Canada, Brazilië, Rusland, Zuid-Oost-Azië, India, de Golfstaten, China, Japan, Australië, Nieuw-Zeeland enzovoort. Ten tweede: het evenement vindt plaats in Vlaanderen. Ten derde: het evenement wordt door Vlaamse actoren georganiseerd, ofwel is het een gebeuren dat jaarlijks op een andere locatie ter wereld plaatsvindt en naar Vlaanderen komt als gevolg van een wedstrijdprocedure, bijvoorbeeld een bidding, doorlopen en gewonnen op initiatief van of met medewerking van Event Flanders. Ten vierde: het evenement sluit inhoudelijk aan bij de reputatie die Vlaanderen wereldwijd nastreeft via het internationaal merkbeleid.

Ten vijfde: het evenement is bij voorkeur uniek en op zich een reden om naar Vlaanderen te komen. Ten zesde: het evenement heeft een hoog kwaliteitsniveau. De inhoud en het concept van het topevenement moet immers op een professionele wijze bewaakt worden. Om dit hoge kwaliteitsniveau te bewaken, kunnen bepaalde instrumenten worden ingezet. Een voorbeeld hiervan is de werking van een kunstwetenschappelijk, sportief, gastronomisch of ander comité. De samenstelling ervan hangt af van de invalshoek van het desbetreffende topevenement. Dit comité bevat bij voorkeur zowel internationale als nationale experten. Dit kan nog aangevuld worden met andere randvoorwaarden zoals duur, locatie of impact. Event Flanders zal de Vlaamse Regering adviseren over de haalbaarheid van het evenement en de wenselijkheid om er middelen aan toe te kennen.

Mevrouw Bastiaens, ik besef dat dit een antwoord is van wat het allemaal kan worden en dat het misschien niet snel genoeg gaat. Het overleg is evenwel nog aan de gang. Wij moeten zoeken naar een aantal doorbraken om een stroomversnelling te realiseren. Ik hoop en ga ervan uit dat de vraagstelling aan collega Weyts volgende week hetzelfde antwoord tot gevolg zal hebben.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik hoop dat laatste ook, maar uw collega heeft nog een week extra de tijd om een antwoord voor te bereiden. Misschien kan een vraag ook helpen om een beslissing vooruit te helpen. Dat durf ik dan ook alleen maar te hopen. Uit uw antwoord blijkt dat ook. De criteria zijn evident maar ook duidelijk. Er ligt veel klaar, maar ik hoop dan ook dat er snel een beslissing kan worden genomen zodat we daar verder mee aan de slag kunnen.

Ik heb er natuurlijk begrip voor dat overleg noodzakelijk is. U hebt aangegeven dat een inbreng vanuit verschillende departementen nodig is. Het is cruciaal dat dat op een evenwichtige manier gebeurt. Dat is niet zo evident, maar het is niet altijd in het voordeel van een dossier om beslissingen, ook al zijn ze niet zo evident, vooruit te schuiven.

Ik heb nog twee vraagjes. U hebt aangegeven dat de doelstelling is om te komen tot een proactief beleid en wat zicht te krijgen op een kalender. Uiteraard zijn niet alle evenementen topevenementen. Hebt u enig idee over hoeveel evenementen we dan zouden kunnen spreken? Ik denk dat het ook goed is dat er een zekere regelmaat in zit. Uiteraard gaan we niet zelf events organiseren, maar gaat het over drie topevenementen per jaar, of spreken we over tien?

Dat is gelieerd aan mijn volgende vraag. De doelstelling is ook om de versnippering van de budgettaire middelen tegen te gaan. Wil dat dan ook zeggen dat een aantal budgetten vanuit de verschillende departementen worden samengebracht? Of zal er nog in een aparte pot worden voorzien om net een aantal stappen verder te kunnen gaan in dit verhaal?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijn kabinet en ikzelf hebben het er al minstens een of twee keer met Toerisme Vlaanderen over gehad omdat zij deels in de pilootstoel zitten. We zaten in het stadium van de oplijsting van wat de toekomstige evenementen zouden kunnen zijn, hoeveel het er zijn en dergelijke meer. Wanneer daarover een consensus bestaat, die er moet komen in de schoot van de Vlaamse Regering, afhankelijk van de invalshoek cultuur, sport, gastronomie of toerisme, kunnen we een lijst en een planning opmaken. Dan zal zich dat na een tijd deels zelf uitwijzen. De komende jaren staan er immers in Vlaanderen enkele vrij grote topevenementen op stapel in Leuven en Mechelen, en dan is er het Bruegeljaar, als ik me niet vergis in 2019. Dat zijn dingen die vanuit cultuur een belangrijke invalshoek zullen hebben. Dat is de dynamiek van hoe je een zindelijke en ordentelijke topevenementenagenda opstelt. In dat proces zijn we nu. Ik denk dat we daar bijna door zijn. Ik denk dat we eerder met minder dan met meer evenementen moeten beginnen om niet te wijd te gaan, maar dat is een persoonlijke appreciatie.

Op dit ogenblik zitten we zeker nog in de techniek van de cofinanciering. Dus afhankelijk van het evenement wordt er binnen de verschillende departementen gezocht naar een gezamenlijke financiering. Dat is voor de Frankfurter Buchmesse bijvoorbeeld ook zo. Dat valt hier nu niet onder omdat het zich niet afspeelt in Vlaanderen. Op dit ogenblik gebeurt dit nog via afspraken en cofinanciering onder de ministers. Als dat in de toekomst naar iets gezamenlijks kan evolueren, kunnen we dat bekijken.

Ik kan me voorstellen dat we na de uitgebreide studieronde die we nu hebben gehad, stilaan tot concrete perspectieven komen. Maar nogmaals, dat is het voordeel van – pienter – vragen in twee commissies te stellen. Dan gaat het debat verder.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Ik denk dat het inderdaad goed is om die piste van een gemeenschappelijk budgettair platform verder te onderzoeken. De ervaring leert dat het niet evident is om ad hoc middelen te moeten gaan zoeken.

U hebt wat betreft cultuur inderdaad een aantal elementen aangehaald. Ik heb begrepen dat het lijstje nog niet volledig af is, maar ik denk dat een bijzonder evenement nog voor 2019 de opening van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen kan zijn. Dat is misschien iets om mee te nemen en dat absoluut kan bijdragen aan de internationale uitstraling.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.